

คู่มือ

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการติดตามคดี
และการดำเนินงานกับของกลางในคดีความผิด
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กระทรวงอุตสาหกรรม

คู่มือ

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการติดตามคดี
และการดำเนินงานกับของกลางในคดีความผิด
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กระทรวงอุตสาหกรรม

จัดทำโดย

กองการสอบสวนและนิติการ
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กุมภาพันธ์ 2549

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการติดตามคดีและการดำเนินงานกับของกลางในคดีความผิดพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ เพื่อเป็นแนวพื้นฐานสำหรับใช้ประกอบการปฏิบัติงาน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ถึงแนววิธีการดำเนินงานตามขั้นตอนเกี่ยวกับการติดตามคดีและการดำเนินงานกับของกลางในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

คู่มือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้น โดยการรวบรวมขั้นตอน วิธีการดำเนินงานและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการติดตามคดี การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง การเก็บรักษาของกลาง การขอคืนของกลาง การขายของกลาง การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล การเปรียบเทียบคดี ตลอดจนการจำหน่ายของกลางออกจากบัญชี

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเพิ่มคุณค่าให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน มีการดำเนินการที่เป็นระบบและมีบรรทัดฐานเดียวกันต่อไป

(นายอนุสรณ์ เนื่องผลมาก)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(1)
นิยามคำศัพท์	(2)
สารบัญ	(3)
ส่วนที่ 1 หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	1
1. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	2
1.1 ลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	2
1.2 ความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	4
1.3 การยึดหรืออายัดของกลางตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	4
2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529).....	8
3 ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลาง ในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522	10
3.1 การรับมอบ ยึด หรืออายัด	10
3.2 การเก็บรักษาของกลาง	11
3.3 การขายหรือจำหน่ายของกลาง	11
4 ข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล.....	13
ส่วนที่ 2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามและการดำเนินงานกับของกลางในคดีความผิดตาม พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510.....	15
1. การติดตามคดีเกี่ยวกับของกลาง	16
1.1 การดำเนินการติดตามคดีเกี่ยวกับของกลาง	16
1.2 ขั้นตอนการติดตามคดีเกี่ยวกับของกลาง	21
2 การเปรียบเทียบคดี	23
2.1 ประเภทความผิดที่เปรียบเทียบ	23
2.2 ขั้นตอนการเปรียบเทียบ	30

3	การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง	36
31	กรณีปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	36
32	กรณีไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง	39
33	กรณีศาลสั่งริบของกลางโดยมิได้ดำเนินการประกาศตามมาตรา 154.....	40
34	กรณีของกลางเสี่ยงต่อความเสียหาย	40
4	การเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลาง	44
41	การเก็บรักษาของกลาง	44
42	การขายหรือจำหน่ายของกลาง	45
43	การกำหนดราคาขั้นต่ำของกลาง	50
44	การออกหนังสืออนุญาตครอบครองแร่ ขนแร่ และขายแร่กรณีพิเศษ	65
45	การจำหน่ายของกลางออกจากบัญชี	66
5	การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลและการผลักส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน	76
5.1	หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล	76
5.2	วิธีดำเนินการเพื่อการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล	79
5.3	การขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล	82
5.4	การยื่นขอรับเงินรางวัล	82
5.5	หลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล	82
5.6	การผลักส่งเงินสินบนและเงินรางวัลเป็นรายได้แผ่นดิน	83
	บรรณานุกรม	93
	คณะผู้จัดทำ	95

ส่วนที่ 1

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่

พ.ศ. 2510

1. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 เป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตหรือให้สิทธิในการประกอบกิจการเกี่ยวกับแร่ โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมในเรื่องการสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ การร่อนแร่ การขุดหาแร่รายย่อย การเก็บรักษาแร่ การซื้อขายแร่ การครอบครองแร่ การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม การนำแร่เข้าหรือส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร การวางมาตรการเพื่อการอนุรักษ์ การป้องกันความเสียหายจากการทำเหมือง รวมถึงการควบคุมและป้องกันการกระทำผิดตามกฎหมาย

ในส่วนของการควบคุมและป้องกันการกระทำผิดตามกฎหมาย พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ได้บัญญัติลักษณะการกระทำที่เป็นความผิด การกำหนดโทษในทางอาญาและการดำเนินการเกี่ยวกับของกลางไว้ คือ

1.1 ลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510¹

1.1.1 หลักการวินิจฉัยเกี่ยวกับความผิดและโทษ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 17 บัญญัติว่า “บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้นๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น” ดังนั้น การพิจารณาวินิจฉัยความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 จะต้องนำบทบัญญัติในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับด้วย เว้นแต่ในเรื่องดังกล่าวพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 จะได้มีบัญญัติไว้แล้วโดยชัดแจ้ง เช่น

(1) มาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 กำหนดให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต เป็นตัวการในการกระทำความผิดที่ตัวแทนหรือลูกจ้างได้กระทำให้เพื่อประโยชน์ของผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แม้ไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดก็ต้องร่วมรับผิดชอบ

---

¹ สภาการเหมืองแร่, พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2510 ว่าด้วยความผิดและโทษ, พิษานู สถาบันจรรยาบรรณ กระทรวงอุตสาหกรรม

(2) ความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 บางมาตราเป็นความผิดลหุโทษ¹ เพราะเป็นบทบัญญัติที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อความผิดดังกล่าวเป็นความผิดลหุโทษ จะต้องนำบทบัญญัติทั่วไปลักษณะ 2 ที่ใช้แก่ความผิดลหุโทษแห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับด้วย

1.1.2 ความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 เป็นความผิดต่ออาญาแผ่นดิน

บทบัญญัติว่าด้วยความผิดและโทษ มิได้บัญญัติให้ความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 เป็นความผิดอันยอมความได้ นอกจากนั้นในความผิดบางประเภท กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ จะทำการเปรียบเทียบ แทนการส่งตัวผู้กระทำความผิดไปให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนและ ดำเนินคดีได้ เช่น

1.1.21 กรณีความผิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153)

ต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่ และความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้ ได้แก่ ความผิดที่ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เช่น ความผิดซึ่งมีโทษตามมาตรา 132 มาตรา 132ตรี มาตรา 133 มาตรา 133ทวิ มาตรา 134 มาตรา 136 มาตรา 138 มาตรา 138ทวิ มาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 144 มาตรา 145 มาตรา 146 มาตรา 147 มาตรา 148 ทวิ มาตรา 149 มาตรา 150 มาตรา 151 และมาตรา 152ทวิ

1.1.22 กรณีความผิดที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มี อำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153ทวิ)

(1) มาตรา 148วรรคหนึ่ง

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 105 หรือมาตรา 108 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 1 ถึง 5 เท่า ของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนด โดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ ที่ใช้บังคับ อยู่ในวันกระทำความผิด

- มาตรา 105 เป็นความผิดฐานมีแร่ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับ อนุญาตในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ หรือ

- มาตรา 108 เป็นความผิดฐานขนแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งขนแร่ จากเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ ออกไปนอกเขต หรือสถานที่ดังกล่าว

¹ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 102

(2) มาตรา 152ตรี

ความผิดฐานทำให้แร่ขาดหายไปจากบัญชี โดยไม่สามารถจะพิสูจน์ได้ มีโทษปรับ 1 ถึง 3 เท่า ของมูลค่าแร่ที่ขาดหายไป ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กระทำความผิด

1.2 ความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 เป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติว่าด้วยความผิดและโทษร่วมอยู่ด้วย ซึ่งการกระทำที่ถือเป็นความผิดและโทษตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ได้มีบัญญัติไว้ในหมวดต่างๆ ประกอบด้วย

- หมวดที่ 1 ว่าด้วยบททั่วไป
- หมวดที่ 2 ว่าด้วยการสำรวจ
- หมวดที่ 3 ว่าด้วยการทำเหมือง
- หมวดที่ 4 ว่าด้วยการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่
- หมวดที่ 5 ว่าด้วยการซื้อ การขาย และการเก็บแร่
- หมวดที่ 6 ว่าด้วยการมีแร่ไว้ในครอบครองและการขนแร่
- หมวดที่ 7 ว่าด้วยการแต่งแร่และประกอบโลหกรรม
- หมวดที่ 8 ว่าด้วยการนำแร่เข้าหรือส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

1.3 การยึดหรืออายัดของกลางตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดของกลาง อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พร้อมทั้งการดำเนินการกับของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ในมาตราต่างๆ คือ

มาตรา 15ทวิ “พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึด หรืออายัดบรรดาแร่ที่มีไว้ เนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์ พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สิน

นั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดี ให้นำความในมาตรา 154 วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือน นับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* จะใช้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามมาตรา 15 เบื้อง

มาตรา 15ตรี “ ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา 15 ทวิ วรรคหนึ่ง มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิดหรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม* คืนทรัพย์สินหรือเงินแล้วแต่กรณีให้แก่เจ้าของก่อนถึงกำหนดตามมาตรา 15 ทวิ วรรคหนึ่ง ได้ในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นต้องถูกยึด หรือ

(2) เมื่อผู้กระทำความผิด หรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของ โดยการกระทำความผิดทางอาญา ”

มาตรา 15จัตวา “ ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบื้อง จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* อาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบื้อง วรรคสอง แล้วแต่กรณี เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น

(2) ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ก็ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้ประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* กำหนด

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 พ.ศ.2545 มาตรา 93(1)

ก่อนที่จะสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* มอบหมาย ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยตนเองได้ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์ และถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองทำสัญญาไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*ว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ รวมทั้งจัดหาประกันหรือหลักประกันให้แก่ทางราชการ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* มอบทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เก็บรักษาไว้ แต่ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนำทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใดๆ

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาขอรับทรัพย์สินหรือของกลางไปเก็บรักษาหรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำสัญญาตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* สั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือในกรณีมีการทำสัญญาแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองปฏิบัติผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* เรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการบังคับตามสัญญาประกันและดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเช่นนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าตอบแทนใดๆ จากทางราชการอันเนื่องมาจากการดำเนินการ หรือการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไปใช้ประโยชน์ของทางราชการดังกล่าวมิได้”

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 พ.ศ.2545 มาตรา 93(1)

มาตรา 15 เบญจ “ ในกรณีที่มีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยึดส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ * หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * กำหนด เพื่อเก็บรักษาไว้ และให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * มอบหมายมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ที่มีการยึดของกลางนั้น และให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีสิทธิที่จะไปแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ * หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * ระบุไว้ในประกาศเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่แรกที่มีประกาศในหนังสือพิมพ์

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามีบุคคลใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองและขอรับของกลางคืนในกำหนดเวลา ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * มอบหมายดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ที่แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะสอบสวนแล้วว่ามิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * มีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ * หากมิได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น ”

---

* แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.2545 พ.ศ.2545 มาตรา 93(1)

2 กฎกระทรวง ฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529)

กฎกระทรวงฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529) เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2528 และ มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2522

หลักการของกฎกระทรวงฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529) เป็นการกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการจัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบญจ วรรคสอง เพื่อยึดถือเงินสดที่ที่ได้รับจากการขายหรือจำหน่ายไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลาง และการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา โดยมีสาระสำคัญ คือ

1. การขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางตามมาตรา 15 จัตวา (1) (ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบญจ วรรคสอง) สามารถกระทำได้ 2 กรณี คือ

1.1 กรณีที่ทรัพย์สินหรือของกลางเป็นแร่ดิบซึ่งมีเนื้อดิบในแร่ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ ให้ขายหรือจำหน่ายโดยวิธีพิเศษ คือ จะต้องขายหรือจำหน่ายได้แต่เฉพาะโรงถลุงแร่เท่านั้น

1.2 กรณีแร่ดิบนั้นมีน้ำหนักน้อยกว่าสามร้อยกิโลกรัม สามารถดำเนินการขายโดยวิธีประมูลก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก่อน

การดำเนินการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลาง ทั้งกรณีตาม 1.1 และ 1.2 จะต้องบันทึกรายงานขอขายหรือจำหน่ายเสนอต่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พร้อมทั้งปฏิบัติตามความในข้อ 4- 11 ของกฎกระทรวงฯ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการรับซองประมูล และคณะกรรมการดำเนินการประมูล เป็นต้น

2. การนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์เพื่อการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ตามมาตรา 15 จัตวา (2) กระทำได้ที่เงื่อนไขและวิธีการตามความในข้อ 13 - 17 ของกฎกระทรวงฯ เช่น ต้องเป็นทรัพย์สินหรือของกลางอื่นนอกเหนือจากแร่และได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งรับผิดชอบการเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางจะต้องส่งมอบทรัพย์สินหรือของกลางนั้นแก่ส่วนราชการที่ได้รับอนุมัติ และจะต้องทำการ

ตรวจสภาพและรายละเอียดแห่งทรัพย์สินหรือของกลางไว้ พร้อมทั้งทำบันทึกการส่งมอบทรัพย์สิน
หรือของกลางไว้เป็นหลักฐาน

3. ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรม ว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522 ได้กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2522 โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย

31 การรับมอบ ยึด หรืออายัดของกลาง

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522 ข้อ 6 และข้อ 7 กำหนดให้เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่รับมอบยึด หรืออายัดของกลางอย่างหนึ่งอย่างใด ให้ดำเนินการชั่งน้ำหนัก นับจำนวน วัดขนาด ทำคำหนังสือพินัยกรรม หรือประทับตราไว้เป็นเครื่องหมายตามลักษณะแห่งของกลางนั้น หากของกลางที่ยึดหรืออายัดเป็นแร่ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ดำเนินการชักตัวอย่างแร่เพื่อส่งไปวิเคราะห์หาร้อยละของแร่โดย แบ่งเป็น 2 กรณี คือ

31.1 กรณีรับมอบจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้ชักตัวอย่างแร่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มอบแร่นั้น

31.2 กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดแร่ของกลางไว้จากผู้กระทำความผิด ให้ชักตัวอย่างต่อหน้าผู้กระทำความผิด แต่หากเป็นการพบแร่ของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองแร่ของกลางนั้น การชักตัวอย่างจะต้องกระทำต่อหน้าเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า 2 คน

ทั้ง 2 กรณี ผู้ชักตัวอย่างต้องจัดให้มีบัตรบันทึกแสดงชนิดแร่ วัน เดือน ปี ที่รับมอบ ยึด หรืออายัดพร้อมทั้งชื่อผู้มอบหรือผู้ต้องหา ผู้รับมอบ ผู้ยึดหรืออายัด แล้วให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตาม**31.1** หรือ **31.2** แล้วแต่กรณีลงนามไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้เก็บบัตรบันทึกนั้นไว้ในถุง หรือผูกติดถุงตัวอย่างแร่ที่ผูกมัดประทับตราครั้งเรียบร้อยแล้ว สำหรับตัวอย่างแร่ของกลางให้แบ่งเป็น 3 ส่วน เพื่อมอบให้แก่ผู้มอบ หรือผู้ต้องหา 1 ส่วน ส่งไปวิเคราะห์ 1 ส่วน และเก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานที่ทำการเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ อีก 1 ส่วน

3.2 การเก็บรักษาของกลาง

3.21 ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ดำเนินการเก็บรักษาและรับผิดชอบของกลางที่รับมอบหรือที่ยึดหรืออายัดไว้ในที่ปลอดภัย ให้เหมาะสมกับชนิด ลักษณะ สภาพ และคุณค่าของของกลางนั้น ๆ โดยจะเก็บรักษาไว้ในบริเวณสำนักงานทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ หรือสถานที่อื่นที่พิจารณาเห็นสมควรก็ได้

3.22 การเก็บรักษาของกลางไว้ในสถานที่อื่น สามารถกระทำได้โดยวิธีการฝากให้เก็บรักษา หรือโดยวิธีการจ้างให้เฝ้ารักษาของกลางดังกล่าว ตามแบบการฝากรักษา หรือการจ้างเฝ้ารักษาตามที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด (คำสั่งกรมทรัพยากรธรณีที่ 1078/2522 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2522) เมื่อกระทำโดยวิธีใดให้รายงานให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบถึงความจำเป็นที่ต้องเก็บรักษาโดยวิธีนั้น โดยมีชกซ้ำ

การเก็บรักษาของกลางทั้ง 2 วิธี จะต้องบันทึกรายการของกลางนั้นไว้ในบัญชีหรือสมุดทะเบียนของกลาง ตามแบบที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

3.3 การขายหรือจำหน่ายของกลาง

การขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินหรือที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ให้กระทำได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

3.31 ขายโดยวิธีประมูล กระทำได้กับของกลางทุกประเภทยกเว้นของกลางตามข้อ 13 แห่งระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ. 2522 (แร่ดีบุกซึ่งมีเนื้อดีบุกในแร่ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ)

3.32 ขายโดยวิธีพิเศษ เฉพาะของกลางที่เป็นแร่ดีบุกซึ่งมีเนื้อดีบุกในแร่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 เว้นแต่แร่ดีบุกของกลางดังกล่าวมีน้ำหนักน้อยกว่า 300 กิโลกรัม จะขายโดยวิธีประมูลตาม 3.31 ก็ได้

การขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินแล้ว หรือที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 15 ทวิ หรือมาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ไม่ว่าจะขายโดยวิธีประมูลตาม 3.31 หรือวิธีพิเศษตาม 3.32 ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ผู้เก็บรักษาของกลาง รายงานขอขายต่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยชี้แจงเหตุผลตามที่กำหนดในระเบียบ

กระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522 ข้อ 14

การขายโดยวิธีประมูล ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ แต่งตั้งกรรมการขึ้น 2 คณะ ๆ ละ 3 นาย คือ

- คณะกรรมการรับซองประมูล และ
- คณะกรรมการดำเนินการประมูล (ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำ

ท้องที่หรือข้าราชการในที่ทำกรเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 เป็นประธาน)

ในกรณีที่ไม่สามารถขายของการได้ ไม่ว่าจะเป็นการขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีกรณีพิเศษ เนื่องจากเสื่อมสภาพจนไม่มีประโยชน์ในการใช้ หรือมีคุณภาพต่ำ หรือมีคุณค่าหรือราคาน้อยจนไม่มีผู้ซื้อ เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้จับกุมหรือตรวจพบ เห็นควรจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดกับของกลางนั้น นอกจากการขายแล้ว ให้ทำบันทึกไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เสนอขออนุมัติต่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อจำหน่ายของกลางนั้นออกจากบัญชี เมื่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ให้จัดการแก่ของกลางนั้นประการใดให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ดำเนินการตามนั้น

ของกลางที่เป็นแร่เมื่อตกลงขายให้แก่ผู้ใด ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จัดให้ผู้ซื้อ มีเอกสารสิทธิเกี่ยวกับการครอบครอง การขน และการขายตามมาตรา 105(10) มาตรา 108(9) และมาตรา 99(5) โดยเร็ว

การรับเงินค่าของกลางให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ออกไปเสร็จรับเงินตามแบบ ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดให้แก่ผู้ซื้อ แต่ถ้าเป็นแร่ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทำบัญชีแสดงรายการ ชนิด น้ำหนัก ร้อยละจากผลการวิเคราะห์ และจำนวนแร่ที่ขายทั้งหมดแนบท้ายใบเสร็จ ให้ผู้ซื้อยึดถือไว้ด้วย

เมื่อได้จัดการจำหน่ายของกลางไปแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่แจ้งรายละเอียดผลการจำหน่ายตลอดจนวัน เดือน ปี ที่จำหน่ายของกลางนั้นให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบโดยไม่ชักช้า

หมายเหตุ สำหรับการขายของกลางก่อนคดีถึงที่สุด เนื่องจากเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สินตามมาตรา 15 จัตวา ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ. 2529 ข้อ 62 (พ.ศ. 2529)

4 ข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่

กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ร่วมกันพิจารณากฎข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ฉบับลงวันที่ 1 สิงหาคม 2513 เพื่อจัดทำร่างข้อตกลงขึ้นใหม่และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2540 ซึ่งปัจจุบันข้อตกลงฉบับนี้ยังคงมีผลใช้บังคับ โดยอนุโลมใช้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติอีกหน่วยงานหนึ่ง สาระสำคัญของข้อตกลง คือ การกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาของกลางตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ดังนี้

1. ของกลางตามข้อตกลง หมายถึง บรรดาของกลางทุกประเภทที่ยึดไว้ได้จากการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่

2. เมื่อมีคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบหรือพนักงานสอบสวนทำการสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีให้แล้วเสร็จโดยเร็ว สำหรับของกลางที่ยึดไว้ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้ดูแลเก็บรักษาและจัดการตามระเบียบของกระทรวงอุตสาหกรรม

ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้จับกุมฝ่ายเดียวและมีของกลางเป็นพาหนะที่ใช้ในการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับและหลายหน่วยงาน ให้พนักงานสอบสวนพิจารณาส่งพาหนะของกลางให้กับหน่วยงานที่มีความผิดเกี่ยวเนื่องมากที่สุดนำไปเก็บรักษา หากความเกี่ยวเนื่องใกล้เคียงหรือเท่ากันให้อยู่ในดุลยพินิจของพนักงานสอบสวนว่าจะส่งให้หน่วยงานใดเก็บรักษาของกลางนั้น

3. เมื่อมีการจับกุมผู้กระทำความผิดที่มีของกลาง ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทราบโดยด่วน และให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่รีบไปรับมอบโดยพลันและนำของกลางมาเก็บรักษาไว้ ส่วนค่าใช้จ่ายในการขนย้ายและหรือเก็บรักษาของกลางให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นผู้ออก

4. ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี โดยปรากฏข้อเท็จจริงในทางคดีตามรายงานการสอบสวนว่า ผู้ต้องหาเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองของกลาง ให้พนักงานสอบสวนแจ้งคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแก่ผู้ต้องหา โดยให้ผู้ต้องหาลงนามรับทราบหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสำนักงานทำงานของผู้ต้องหาตามที่ผู้ต้องหาได้จดแจ้งไว้ต่อพนักงานสอบสวนแล้วแจ้งผลให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทราบ

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หากปรากฏข้อเท็จจริงในทางคดี ตามรายงานการสอบสวนว่าผู้ต้องหาไม่ใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครองของกลาง ให้พนักงานสอบสวน รีบแจ้งข้อเท็จจริงดังกล่าวให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่อง ของกลางต่อไป

5. ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ เป็นผู้มีหน้าที่ขายของกลางที่จะเป็นการเสี่ยงต่อ ความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน หรือตกเป็นของแผ่นดินแล้ว โดยขออนุมัติจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก่อน รายได้จากการขายของ กลางให้ถือไว้แทนของกลางหรือเป็นรายได้ของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ 2

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามคดีและการดำเนินการกับของกลาง
ในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

1. การติดตามคดีเกี่ยวกับของกลาง

เมื่อเกิดกรณีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 โดยมีการตรวจยึดหรืออายัดของกลางและหรือมีการจับกุมผู้ต้องหา เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้มีหน้าที่ตรวจสอบและรับมอบของกลางในคดีมาดูแลรักษาไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด เพื่อดำเนินการกับของกลางดังกล่าว ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งต่อไป

ในการดำเนินคดี จะประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการหลายหน่วยงาน จำเป็นจะต้องมีการติดตามผลการดำเนินคดี เพื่อขอทราบข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวกับของกลาง โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตรวจสอบสภาพของกลางและพยานหลักฐานต่างๆ พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดีพร้อมข้อเสนอในการดำเนินการเกี่ยวกับของกลางเสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อขออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบแล้วจึงส่งเรื่องให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต่อไป โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

1.1 การดำเนินการติดตามคดีเกี่ยวกับของกลาง

1.1.1 คดีที่ไม่มีการดำเนินการในชั้นศาล แยกเป็นกรณีต่างๆ ดังนี้

1.1.1.1 กรณีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำผิด โดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

1.1.1.1.1 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อมูลและเอกสารต่างๆ ได้แก่

- บันทึกการตรวจยึดพร้อมบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินที่ยึด
- หนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ บันทึกประจำวันลงรับแจ้งความ และบัญชียึดทรัพย์สินคดีอาญาของสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุ
- บันทึกการตรวจสอบและรับมอบของกลาง
- สัญญาฝากรักษาของกลาง หรือสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง (ถ้ามี)

- ประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง
หาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองของกลาง

- หนังสือแจ้งผลคดีและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ตามคำสั่งของพนักงานอัยการ

- คำสั่งของศาล กรณีที่มีผู้ใช้สิทธิร้องขอคืนของกลางต่อศาล
- เอกสารและหลักฐานอื่นประกอบ (ถ้ามี)

1.1.1.1.2 ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุป

- ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำบันทึกการตรวจสอบสภาพของ
กลาง

- ดำเนินการตรวจสอบ รวบรวมเอกสารและหลักฐานต่างๆ
- พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดี พร้อมข้อเสนออิน

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

1.1.1.1.3 นำเสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
เพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

1.1.1.2 กรณีการยึดหรืออายัดของกลางเนื่องในการกระทำความผิดซึ่งพนักงาน
อัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

1.1.2.1.1 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อมูล
และเอกสารต่างๆ ได้แก่

- บันทึกการตรวจยึดหรืออายัดและหรือจับกุม พร้อมบัญชี
รายละเอียดทรัพย์สินที่ตรวจยึดหรืออายัด

- หนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ บันทึกประจำวันลงรับแจ้ง
ความและบัญชียึดทรัพย์คดีอาญาของสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ

- บันทึกการตรวจสอบและรับมอบของกลาง
- สัญญาฝากรักษาของกลางหรือสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง

(ถ้ามี)

- หนังสือแจ้งผลคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งแจ้งผลการ

พิจารณาและการสั่งคดีของพนักงานอัยการ

ครอง

- คำร้องขอรับทรัพย์สินของกลางคืนของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

- เอกสารและหลักฐานอื่นประกอบ (ถ้ามี)

1.1.1.22 ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุป

กลาง

- ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำบันทึกการตรวจสภาพของ

- ดำเนินการตรวจสอบ รวบรวม เอกสารและหลักฐานต่างๆ
- พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดี พร้อมข้อเสนอใน

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

1.1.1.23 นำเสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

1.1.1.3 กรณีความผิดที่เปรียบเทียบคดีได้

คดีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามมาตรา 153 และคดีที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามมาตรา 153 ตรี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตาม ดังนี้

1.1.1.31. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อมูลและเอกสารต่างๆ ได้แก่

- บันทึกการตรวจยึดหรืออายัดและหรือจับกุม พร้อมบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินที่ตรวจยึดหรืออายัด

- บันทึกการตรวจสอบและรับมอบของกลาง
- สัญญาฝากรักษาของกลาง หรือสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของ

กลาง (ถ้ามี)

- บันทึกการเปรียบเทียบคดีของเจ้าพนักงาน ใบเสร็จรับเงินค่าปรับ

- หนังสือยินยอมยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน หรือบันทึกคำให้การของผู้ต้องหาในสมุดเปรียบเทียบคดีกรณีผู้ต้องหาไม่ยินยอมยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

- เอกสารและหลักฐานอื่นประกอบ (ถ้ามี)

1.1.1.32 ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุป

กลาง

- ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำบันทึกการตรวจสภาพของ

- ดำเนินการตรวจสอบ รวบรวม เอกสารและหลักฐานต่างๆ
- พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดี พร้อมข้อเสนอใน

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

1.1.1.33 นำเสนออธิบดีกรมอุตุศากรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อ
อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

1.1.2 คดีที่มีการดำเนินการในชั้นศาล แยกเป็นกรณีต่างๆ ดังนี้

1.1.21 กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องคดีแต่นำคดีขึ้นฟ้องต่อศาลยังไม่ได้

ได้แก่ คดีที่มีการตรวจยึดหรืออายัดของกลางและทราบตัวผู้ต้องหา แต่
ผู้ต้องหาหลบหนี เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

1.1.21.1 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อมูลและ
เอกสารต่างๆ ได้แก่

- บันทึกการตรวจยึดหรืออายัดและหรือจับกุม พร้อมบัญชี
รายละเอียดทรัพย์สินที่ตรวจยึดหรืออายัด

- หนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ บันทึกประจำวันลงรับแจ้ง
ความและบัญชียึดทรัพย์สินที่อายัดของสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ

- สัญญาฝากรักษาของกลาง หรือสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง
(ถ้ามี)

- หนังสือแจ้งผลคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งแจ้งผลการ
พิจารณาและการสั่งคดีของพนักงานอัยการ

- หลักฐานการออกหมายจับผู้ต้องหาซึ่งหลบหนี

- เอกสารและหลักฐานอื่นประกอบ (ถ้ามี)

1.1.21.2 ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุป

- ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำรายงานตรวจสภาพของกลาง

- ดำเนินการตรวจสอบ รวบรวม เอกสารและหลักฐานต่างๆ

- พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดี พร้อมข้อเสนอใน

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

1.1.21.3 นำเสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่ออนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

1.1.22 กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องคดีและนำคดีขึ้นฟ้องต่อศาล

1.1.221 ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อมูล และเอกสารต่างๆ ได้แก่

- บันทึกการตรวจยึดหรืออายัดและหรือจับกุม พร้อมบัญชี รายละเอียดทรัพย์สินที่ตรวจยึดหรืออายัด

- หนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ บันทึกประจำวันลงรับแจ้ง ความและบัญชียึดทรัพย์คดีอาญาของสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ

- บันทึกการตรวจสอบและรับมอบของกลาง

- สัญญาฝากรักษาของกลาง หรือสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง

(ถ้ามี)

- หนังสือแจ้งผลคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งแจ้งผลการ พิจารณาและการสั่งคดีของพนักงานอัยการ พร้อมสำเนาคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาของพนักงานอัยการ

- หนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานประกาศให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่า เป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีเพื่อขอคืนของกลางของพนักงานอัยการ

- ประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง ให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดี เพื่อขอคืนของกลางก่อนมีคำพิพากษา ของศาลชั้นต้น

- คำสั่งของศาลเกี่ยวกับการจัดการกับของกลาง ตามที่มีผู้ยื่น คำร้องขอคืน

- คำพิพากษาถึงที่สุดในการพิจารณาคดีตามคำฟ้องของ พนักงานอัยการ

- เอกสารและหลักฐานอื่นประกอบ (ถ้ามี)

1.1.222 ตรวจสอบข้อเท็จจริงและจัดทำรายงานสรุป

- ตรวจสอบและจัดทำบันทึกตรวจสอบสภาพของกลาง

- ตรวจสอบ รวบรวม เอกสารและหลักฐานต่างๆ

- พิจารณาและจัดทำรายงานสรุปผลคดี พร้อมข้อเสนอใน

การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

1.224 ตรวจสอบข้อเท็จจริง

- ดำเนินการตรวจสอบและจัดทำบันทึกการตรวจสอบสภาพของกลาง
- ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานและเอกสารต่างๆ และหรือจัดทำบันทึกการให้ถ้อยคำจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับของกลาง

1.225 พิจารณาผลและจัดทำรายงานสรุป

- พิจารณาผลจากการดำเนินการตามข้อ 1.221 ถึง 1.224
- จัดทำรายงานสรุปผลคดีพร้อมข้อเสนอในการดำเนินการกับของกลาง

1.226 นำเสนอพิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

- นำเสนอผู้บังคับบัญชาพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- นำเสนออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบ

1.227 ผลการติดตามคดีและของกลาง

- กรณีที่ผลคดียังไม่ถึงที่สุด และจำเป็นต้องรอผลการดำเนินการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการติดตามผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น
- กรณีที่ผลคดีถึงที่สุด และอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการกับของกลางแล้ว จัดส่งเรื่องให้ผู้มีหน้าที่ดำเนินการต่อไป

2 การเปรียบเทียบคดี

คดีเปรียบเทียบ คือ คดีที่ไม่ต้องมีกระบวนการพิจารณาคดีชั้นศาล แต่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จและลงโทษผู้กระทำความผิดได้ในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แก่ คดีที่มีโทษปรับสถานเดียว คดีความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท คดีเหล่านี้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้โดยผู้ต้องหายินยอมให้เปรียบเทียบคดี ซึ่งมีผลให้คดีเสร็จสิ้นและถึงที่สุด โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ต้องหาฟ้องศาล

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ของการเปรียบเทียบคดีไว้ 2 กรณี คือ ความผิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153) และความผิดที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีอำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153 ทวิ)

21 ประเภทความผิดที่เปรียบเทียบ

21.1 ความผิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153)

พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจเปรียบเทียบคดี ในความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ตามความหมายของมาตรา 153 หมายถึง พนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งอธิบดีมอบหมายให้เปรียบเทียบคดีได้ ตามระเบียบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มิได้หมายความว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ทุกคน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 153 บัญญัติหลักเกณฑ์ความผิดที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบคดีได้ โดยจะต้องเป็นความผิดที่มีระวางโทษจำคุก ไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ได้แก่ความผิดซึ่งมีโทษตามมาตรา 132 มาตรา 132 ตรี มาตรา 133 มาตรา 133 ทวิ มาตรา 134 มาตรา 136 มาตรา 138 มาตรา 138 ทวิ มาตรา 139 มาตรา 140 มาตรา 141 มาตรา 142 มาตรา 144 มาตรา 145 มาตรา 146 มาตรา 147 มาตรา 148 ทวิ มาตรา 149 มาตรา 150 มาตรา 151 และมาตรา 152 ทวิ

มาตรา 132 (ฝ่าฝืนตามมาตรา 7)

- ไม่ขอรับใบแทนกรณีอาชญาบัตรประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือ ใบอนุญาต สูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา 132 ตรี (ฝ่าฝืนตามมาตรา 9 วรรค (3) (จ))

- เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ไม่ติดเครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศที่กำหนดไว้

มาตรา 133 (ฝ่าฝืนตามมาตรา 11 มาตรา 12 หรือมาตรา 14)

- ในการสำรวจแร่หรือทำเหมือง พบโบราณวัตถุซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่พิเศษ ไม่แจ้งต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ (มาตรา 11)

- เข้าไปยึดถือครอบครอง ทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพพื้นที่ที่จัดตั้งเป็น สถานที่เพื่อเก็บขังน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทราย โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 12)

- ทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอนหรือทำให้หลุด ซึ่งหลักหมายเขตเหมืองแร่ โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 14)

มาตรา 133 ทวิ (ไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา 17(3) (3ตรี) (4) (5) หรือ (6))

- ไม่ปฏิบัติตามกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการสำรวจแร่ตาม อาชญาบัตร การอนุรักษ์แร่ และการทำเหมือง (มาตรา 17(3))

- ไม่ปฏิบัติตามกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการให้ได้มา ซึ่งน้ำเกลือใต้ดินโดยการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน (มาตรา 17(3ตรี))

- ไม่ปฏิบัติตามกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการซื้อแร่ การขายแร่ การเก็บแร่ การครอบครองแร่และการขนแร่ (มาตรา 17(4))

- ไม่ปฏิบัติตามกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งแร่ การ ประกอบโลหกรรมและการนำแร่เข้า หรือการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร (มาตรา 17(5))

- ไม่ปฏิบัติตามกำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและความปลอดภัย แก่บุคคลภายนอก (มาตรา 17(6))

มาตรา 134 (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 31 วรรคหนึ่ง มาตรา 40 หรือ ไม่ปฏิบัติตาม เงื่อนไขตามมาตรา 28 วรรคสี่ หรือมาตรา 33 วรรคหก)

- ไม่สำรวจแร่ภายใน 60 วัน นับแต่วันได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ และ ไม่ยื่นรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจแร่ภายในเวลาที่กำหนด (มาตรา 31 วรรคหนึ่ง)

- ไม่สำรวจแร่ภายใน **90** วัน นับแต่วันได้รับอนุญาตพิเศษ และไม่รายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจแร่ภายในเวลาที่กำหนด (มาตรา **40**)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุญาตสำรวจแร่ (มาตรา **28**วรรคสี่)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อผูกพันที่กำหนดไว้ในอนุญาตพิเศษ

(มาตรา **33**วรรคหก)

มาตรา **136** (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา **48** มาตรา **70** มาตรา **91** จัตวา มาตรา **117** หรือมาตรา **124**)

- ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการรังวัดสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ (มาตรา **48**)

- ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจการทำเหมือง (มาตรา **70**)

- ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน (มาตรา **91** จัตวา)

- ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจการแต่งแร่ (มาตรา **117**)

- ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจการประกอบโลหกรรม (มาตรา **124**)

มาตรา **138** (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา **57** มาตรา **59** มาตรา **62** มาตรา **63** มาตรา **64** มาตรา **67** มาตรา **68** มาตรา **69** มาตรา **74**)

- ไม่ขออนุญาตเมื่อมีการเพิ่มเติมชนิดแร่ หรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองแผนผังโครงการ (มาตรา **57**)

- ไม่ขออนุญาตการปลูกสร้างอาคารเกี่ยวกับการทำเหมือง การจัดตั้งสถานที่เพื่อการแต่งแร่ หรือการเก็บขังน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายนอกเขตเหมืองแร่ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา **59**)

- ทำเหมืองใกล้ทางหลวง หรือทางน้ำสาธารณะ ภายในระยะเวลา **50** เมตร โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา **62**)

- ปิดกั้น ทำลาย เป็นการเสื่อมประโยชน์แก่ทางหลวงหรือทางน้ำสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา **63**)

- ทดน้ำหรือชักน้ำจากทางน้ำสาธารณะไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือภายนอกเขตเหมืองแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา **64**)

- ปล่องน้ำพุ่งขึ้นหรือมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่ โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา 67)

- มิได้ป้องกันในน้ำพุ่งขึ้นหรือมูลดินทราย ไปทำให้น้ำสาธารณะตื้นเขินหรือเสื่อมประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา 68)

- กระทำหรือละเว้นการกระทำ เป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษ หรือสิ่งอื่นที่มีพิษ ก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน (มาตรา 69)

- ขอมให้ผู้อื่นนำมูลแร่ มูลดินทราย ออกจากเขตเหมืองแร่หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา 74)

มาตรา 138 ทวิ (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 60)

- ไม่ปฏิบัติเกี่ยวกับการทำเหมืองโดยมีคนงานในการทำเหมือง และเวลาทำการตามที่กำหนด

มาตรา 139 (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 72 วรรคสอง)

- ไม่จัดการถมหรือทำที่ดินให้เป็นตามเดิม เมื่อไม่ใช้ในการทำเหมืองแล้ว ภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา 140 (ฝ่าฝืนมาตรา 76)

- ขอมให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 141 (ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรา 77)

- ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับช่วงการทำเหมือง ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

มาตรา 142 (ฝ่าฝืนมาตรา 89 หรือ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 90)

- ขุดหาแร่รายย่อย หรือร้อนแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 89)

- ผู้ขุดหาแร่รายย่อย หรือร้อนแร่ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กำหนดในใบอนุญาต (มาตรา 90)

มาตรา 144 (ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 93 หรือมาตรา 102)

- ผู้ซื้อแร่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (มาตรา 93)

- ผู้ขอตั้งสถานที่เก็บแร่ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (มาตรา 102)

มาตรา 145 (ฝ่าฝืนมาตรา 94)

- ซื้อแร่นอกสถานที่ โดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 146(ฝ่าฝืนมาตรา 95)

- ไม่แสดงใบอนุญาตซื้อแร่ไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่

มาตรา 147(ฝ่าฝืนมาตรา 98มาตรา 100)

- ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่หรือซื้อแร่นอกสถานที่ หากผู้ขายไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด (มาตรา 98)

- ผู้มีสิทธิขายแร่ ขายแร่แก่บุคคลอื่นที่มีชื่อผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ (มาตรา 100)

มาตรา 148 ทวิ (ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 106 หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 109)

- มีแร่ไว้ในครอบครองนอกสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (มาตรา 106)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตขนแร่(มาตรา 109)

มาตรา 149 (ฝ่าฝืนมาตรา 114 มาตรา 121 หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 115มาตรา 122)

- แต่งแร่ โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 114)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตแต่งแร่ (มาตรา 115)

- ประกอบโลหกรรม โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 121)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบโลหกรรม (มาตรา 122)

มาตรา 150(ฝ่าฝืนมาตรา 116มาตรา 123)

- ในการแต่งแร่ผู้รับใบอนุญาตกระทำ หรือละเว้นกระทำการใด เป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน (มาตรา 116)

- ในการประกอบโลหกรรม ผู้รับใบอนุญาตกระทำหรือละเว้นกระทำการใด เป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน (มาตรา 123)

มาตรา 151 (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 118มาตรา 125)

- ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ไม่เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขวิธีการแต่งแร่ ตามคำสั่งอันอาจเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน (มาตรา 118)

- ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ไม่เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขวิธีการประกอบโลหกรรม ตามคำสั่งอันอาจเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน (มาตรา 125)

มาตรา 152 ทวิ (ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 130)

- ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร

21.2 ความผิดที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่¹ มีอำนาจเปรียบเทียบ (มาตรา 153 ทวิ)

มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 105 หรือมาตรา 108 ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 1 ถึง 5 เท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตรา ค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด

- มาตรา 105 เป็นความผิดฐานมีแร่ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่หรือสถานที่ซื้อแร่ หรือ

- มาตรา 108 เป็นความผิดฐานขนแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งขนแร่จากเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ออกไปนอกเขต หรือสถานที่ดังกล่าว

มาตรา 152 ตริ ความผิดฐานทำให้แร่ขาดหายไปจากบัญชี โดยไม่สามารถจะพิสูจน์ได้ มีโทษปรับตั้งแต่ 1 ถึง 3 เท่าของมูลค่าแร่ที่ขาดหายไป ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กระทำความผิด

21.3 ความผิดที่เปรียบเทียบปรับไม่ได้

ได้แก่ ความผิดที่มีโทษตามมาตรา 132 ทวิ มาตรา 132 จัตวา มาตรา 133 ตริ มาตรา 135 มาตรา 137 มาตรา 143 มาตรา 147 ทวิ มาตรา 148 วรรคสอง มาตรา 152

มาตรา 132 ทวิ (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 9 วรรค)

- ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของผู้อำนวยการเขตควบคุมแร่

มาตรา 132 จัตวา (ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 9 นว)

- ชัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้อำนวยการเขตควบคุมแร่ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการเขตควบคุมแร่มอบหมาย ในการตรวจค้น หรือให้ออกจากเขตควบคุมแร่ หรือเรียกมาให้ถ้อยคำ หรือให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด

¹ คำสั่ง กพร. ที่ 222/2546 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

มาตรา 133ตรี (ฝ่าฝืนมาตรา 25)

- ตำรวจแร่โดยไม่ได้รับอนุญาตตำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดตำรวจแร่ หรือ อาชญาบัตรพิเศษ

มาตรา 135 (ฝ่าฝืนมาตรา 43 มาตรา 91 ทวิ)

- ทำเหมืองโดยไม่ได้รับประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตร (มาตรา 43)
- ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินลึกกว่าระดับที่กำหนดโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 91 ทวิ)

มาตรา 137 (ฝ่าฝืนมาตรา 71 มาตรา 91 เบญจ)

- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเป็นหนังสือของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ซึ่งให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือหยุดการทำเหมืองหรือแต่งแร่ (มาตรา 71)
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเป็นหนังสือของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ซึ่งให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือหยุดการกระทำเพื่อป้องกันหรือระงับอันตราย (มาตรา 91 เบญจ)

มาตรา 143 (ฝ่าฝืนมาตรา 92 มาตรา 99 มาตรา 101)

- ซื่อแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 92)
- ขายแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 99)
- เก็บแร่ในทางธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 101)

มาตรา 147 ทวิ (ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข มาตรา 103ตรี วรรคหนึ่ง)

- กำหนดสถานที่ฝากแร่ (มาตรา 103ตรี วรรคหนึ่ง)

มาตรา 148 วรรคสอง (ฝ่าฝืนมาตรา 105 มาตรา 108)

- มีแร่ไว้ในครอบครองในเขตควบคุมแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 105)

มาตรา 152 (ฝ่าฝืนมาตรา 129)

- นำแร่เข้าหรือส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาต

2.2 ขั้นตอนการเปรียบเทียบ

ระเบียบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ข้อ 5 กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่¹ ใช้ดุลยพินิจในการกำหนดจำนวนเงินค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ โดยคำนึงถึงฐานะของผู้ต้องหา ความร้ายแรงของการกระทำผิด อย่างไรก็ตามการเดือดร้อนแก่ผู้ต้องหาเกินควร และต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้

กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ต้องหาควรได้รับโทษหรือจำคุกก็ดี การเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่อาจไม่เหมาะสมหรืออาจเกิดความไม่สะดวกแก่ผู้ต้องหาก็คดี หรือในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามการเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือยินยอมแล้วแต่ไม่ชำระเงินค่าปรับภายใน 15 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่ผู้หายินยอมให้เปรียบเทียบก็ดี หรือในกรณีที่มีผู้ขอรับเงินสินบนนำจับผู้ต้องหาตามมาตรา 155 กัดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้พนักงานสอบสวน ท้องที่ดำเนินคดีต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการเปรียบเทียบ

- (1) บันทึกการลงในสมุดรับคำกล่าวโทษโดย
  - แสดงวัน เดือน ปี และเวลาที่รับคำกล่าวโทษ
  - ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวโทษ
  - ชื่อและที่อยู่ของผู้ต้องหา
  - ข้อหาในการกระทำผิด
  - ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิดโดยย่อ
  - เวลาและสถานที่เกิดเหตุ
  - ชนิดและจำนวนของกลาง
- (2) แจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ และชี้แจงให้ทราบว่าเป็นคดีความผิดที่เปรียบเทียบได้
- (3) พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดจำนวนเงินค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ
- (4) ถ้าผู้หายินยอม ให้บันทึกคำให้การของผู้กล่าวโทษคำให้การของผู้ต้องหา และคำยินยอมไว้ แล้วเปรียบเทียบตามนั้น

---

¹ ระเบียบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ข้อ 2

(5) การกำหนดจำนวนเงินค่าปรับซึ่งผู้ต้องหาจะพึงชำระ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจคำนึงถึงฐานะของผู้ต้องหา ความร้ายแรงของการกระทำผิด อย่าให้เดือดร้อนแก่ผู้ต้องหาเกินควร และไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

(6) ความผิดที่มีของกลางซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิดตาม มาตรา 154 ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ถ้าเจ้าของหรือผู้ต้องหายินยอมยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ให้บันทึกคำยินยอมไว้ด้วย

(7) เมื่อทำการเปรียบเทียบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกการเปรียบเทียบไว้ในสมุดบันทึกคดีเปรียบเทียบ และเมื่อสิ้นเดือนให้ทำงบเดือนการเปรียบเทียบคดีเสนอ กพร. ภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

(8) ให้เก็บรักษาสำนวนการเปรียบเทียบที่เสร็จคดีแล้วเมื่อพ้นกำหนดอายุความ 2 ปีแล้วจึงทำลายได้

(9) คดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงคดียอมเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37(1)

(10) การรับเงินค่าปรับจากผู้ต้องหา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินในฐานะผู้รับเงิน และให้ผู้กระทำผิดลงชื่อรับทราบจำนวนเงินที่ตนชำระไว้ที่ต้นขั้วใบเสร็จรับเงินนั้นด้วย แล้วให้ส่งมอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่หรือผู้รักษาการแทนเพื่อนำส่งแผนกคลังต่อไป

ทธ. 240

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

คำให้การของผู้กล่าวโทษ

สถานที่ทำการ.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ข้าพเจ้า ..... อายุ ..... ปี

ตำแหน่ง ..... สังกัด .....

อำเภอ.....จังหวัด .....

ได้ไปพิจารณาแล้วขอให้การด้วยความสัตย์จริงว่า .....

.....

เหตุที่เกิด.....

ตำบล..... อำเภอ.....จังหวัด.....

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบทำการเปรียบเทียบต่อไป

อ่านให้ฟังและรับว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้กล่าวหา

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....ผู้เขียน - ผู้อ่าน

ทธ. 241

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

บันทึกคำให้การของผู้ต้องหา

สถานที่ทำการ.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ชื่อบิดา.....

ชื่อมารดา.....เป็นผู้ถือ.....ที่.....

เจ้าพนักงานได้แจ้งแก่ข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้าต้องหาว่า.....

และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า.....

จะเปรียบเทียบปรับข้าพเจ้าเป็นเงิน.....บาท ..... สตางค์

ข้าพเจ้าทราบแล้วขอให้การ.....

ข้าพเจ้ายินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ เปรียบเทียบปรับ และข้าพเจ้ายินยอม

ชำระค่าปรับให้เป็นเงิน.....บาท ..... สตางค์ และยินยอมยกของกลางที่ได้มาได้ใช้

ในการกระทำความผิดหรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด ให้เป็นของแผ่นดิน

ส่วนเงินค่าปรับจำนวนนี้ข้าพเจ้านำมาชำระให้ภายในวันที่... เดือน.....พ.ศ.....

หากข้าพเจ้าไม่นำเงินตามจำนวนดังกล่าวมาชำระภายในเวลาที่กำหนดให้เจ้าพนักงานดำเนินคดีต่อไป

อ่านให้ฟังและรับว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบ

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....ผู้เขียน - ผู้อ่าน

บันทึกเพิ่มเติม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตามบันทึกคำให้การของ.....ต้องหาดังกล่าว
ข้างต้น ได้บันทึกความยินยอมชำระค่าปรับให้เป็นเงิน ..... บาท ..... สตางค์
ภายในวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... บัดนี้ถึงกำหนดเวลาดังกล่าว
แล้ว..... ผู้ต้องหาไม่นำเงินค่าปรับมาชำระ จึงได้บันทึกไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบ

ทธ. 242

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
บันทึกการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

คดีเปรียบเทียบที่ ...../..... สถานที่ทำการ.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

.....ผู้กล่าวหา

ระหว่าง

.....ผู้ต้องหา

ข้อกล่าวหา.....

หาว่า เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... เวลา.....น.

ผู้ต้องหา.....เหตุเกิดที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

คดีนี้ผู้ต้องหากระทำความผิดพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา .....
มีบทกำหนดโทษตามมาตรา.....ซึ่งเป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ และผู้ต้องหายินยอมให้
เปรียบเทียบปรับ จึงทำการเปรียบเทียบให้ผู้ต้องหาเสียค่าปรับเป็นเงิน.....บาท.....สตางค์
ผู้ต้องหาได้ยินยอมตามคำเปรียบเทียบและได้ชำระเงินค่าปรับเสร็จแล้ว ตั้งแต่วันที่.....
เดือน..... พ.ศ. ....

ลงชื่อ.....ผู้ต้องหา

ลงชื่อ.....พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบ

ลงชื่อ.....ผู้กล่าวหา

ลงชื่อ.....พยาน - บันทึก

3 การดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

ความหมาย

“ของกลาง” ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ได้แก่ “ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัด ซึ่งบุคคลได้ทำหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดหรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิด”

“ของกลาง” ตามกฎหมายทั่วไปมิได้ให้คำวิเคราะห์ไว้ แต่ผลจะเทียบได้กับคำว่า “สิ่งของ” ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (18) ซึ่งหมายถึง “สิ่งหาทรัพย์สินใด ซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ ให้รวมทั้ง จดหมาย โทรเลข และเอกสารอย่างอื่น ๆ”

31 กรณีปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง¹

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ดังนี้

1. แร่ที่มีไว้ เนื่องในการกระทำความผิด และ

2. เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะหรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ไว้ เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดแร่และทรัพย์สินของกลางที่ได้จากการกระทำความผิด การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับของกลางและการขอคืนของกลางกระทำได้ ดังนี้

1. กรณีพนักงานอัยการสั่งฟ้องคดี

2. กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

3. กรณีมีคำสั่งงดการสอบสวน

4. กรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยถึงแก่ความตาย

¹ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 15 ทวิ

31.1 กรณีพนักงานอัยการสั่งฟ้องคดี

ให้นำความในมาตรา 154 วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับ ดังนี้

31.1.1 เมื่อพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินแล้ว

31.1.2 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่¹ ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคล ซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม โดยการประกาศดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่แทน ตามคำสั่งที่ 658/2546 ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2546

31.1.3 กรณีไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินเมื่อพ้นกำหนด 30 วันนับแต่วันแรกของการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน (กรณีนี้มีให้นำประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 36 มาใช้บังคับ)

31.2 กรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้ดำเนินการ ดังนี้

31.2.1 เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะต้องร้องขอรับทรัพย์สินคืน ภายในกำหนดหกเดือน นับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หากไม่ได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดดังกล่าวให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

31.2.2 ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีจะใช้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตาม มาตรา 15 เบญจ แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

---

¹ พนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา 4 แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 หมายความว่า “เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือทรัพยากรธรณีประจำท้องที่เดิม และเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติแร่”

มาตรา 15 แห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 “ บัญญัติให้เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา และในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแร่ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดอาญา ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ”

31.3 กรณีคำสั่งงดการสอบสวน

กรณีพนักงานสอบสวนเสนอความเห็น “งดการสอบสวน” ในคดีอาญาที่ไม่ทราบตัวผู้กระทำความผิด

31.3.1 พนักงานอัยการเห็นพ้องด้วยกับข้อเสนอของพนักงานสอบสวน

พนักงานอัยการจะมีคำสั่งให้งดสอบสวน ซึ่งภาษาอัยการเรียกว่า “สำนวนมุมดำ” พนักงานอัยการจะไม่แจ้งผลคดีเกี่ยวกับของกลาง พนักงานเจ้าหน้าที่จึงต้องดำเนินการ

- ประกาศฯ หาเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ตาม มาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

31.3.2 พนักงานอัยการเห็นควรให้มีการสอบสวนต่อไป

คดีที่พนักงานสอบสวนเสนอความเห็น “งดการสอบสวน” พนักงานอัยการอาจมีความเห็นให้ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หากมีทางจะรู้ตัวผู้ต้องหา ซึ่งพนักงานสอบสวนก็ต้องทำการสอบสวนต่อไป ของกลางต้องนำมารวมไว้ในคดีอีกครั้งหนึ่ง

31.4 กรณีผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย

เมื่อพนักงานอัยการได้มีคำสั่งยุติการดำเนินคดี เนื่องจากผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย สิทธินาคดีอาญามาฟ้องระงับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(1) “ สิทธินาคดีอาญามาฟ้องระงับเมื่อความตายของผู้กระทำความผิด ” พนักงานอัยการจึงไม่มีความจำเป็นที่จะยึดของกลางไว้ เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดี จึงต้องดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่ง เด็ดขาดไม่ฟ้องคดี โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 มาตรา 15 ทวิวรรคสอง

3.2 กรณีไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง¹

การยึดหรืออายัดของกลางในกรณีไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 มาตรา 15 เบญจ บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ ดังนี้

(1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจยึดส่งมอบของกลางให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เก็บรักษา

(2) อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง โดยปิดประกาศ ณ ที่ทำการเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ที่มีการยึดของกลาง และประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่น อย่างน้อย 2 วันติดต่อกัน

(3) เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้องแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่ที่ระบุไว้ในประกาศ เพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์ หากไม่แสดงตัวตามกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ของกลางตกเป็นของแผ่นดิน

(4) กรณีมีบุคคลแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และขอรับของกลางคืนภายในกำหนด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ดำเนินการตามกฎหมายต่อไป คือ ส่งตัวบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองนั้นแก่พนักงานสอบสวน และแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบด้วยว่า หากปรากฏว่าผู้ที่อ้างตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในฐานะเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุน ก็ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมายต่อไป ในกรณีที่พนักงานอัยการพิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะที่สอบสวนว่า มิใช่เป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิดหรือมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการตามมาตรา 15 เบญจ คือ ให้ อธิบดีมีหนังสือแจ้งบุคคลดังกล่าวใช้สิทธิฟ้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืน ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี หากไม่ใช้สิทธิฟ้องต่อศาลภายในกำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นมิใช่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น²

¹ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 15 เบญจ

² หนังสือสำนักงานกฎหมายและระเบียบ กทช. ที่ ออก 0301/2180 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2541

3.3 กรณีศาลสั่งริบของกลางโดยมิได้ดำเนินการประกาศตาม มาตรา 154

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 154 “ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สิน เมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่น อย่างน้อย 2 วันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีแต่ไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินได้เมื่อพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน (และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา 36 แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับ)”

หากไม่มีการประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นตามวรรคแรก จึงให้ดำเนินการตามมาตรา 36 แห่งประมวลกฎหมายอาญา คือ เจ้าของที่แท้จริงสามารถใช้สิทธิขอคืนของกลางต่อศาลได้ภายในกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่มิคำพิพากษาถึงที่สุด

3.4 กรณีของกลางเสี่ยงต่อความเสียหาย¹

กรณีทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 15 ทวิ หรือกรณีมาตรา 15 เบญจ จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าทรัพย์สิน อธิบดีอาจดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15 จัตวา ดังต่อไปนี้

(1) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลาง

ก. ก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 15 ทวิ วรรคสอง หรือ

ข. ก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา 15 เบญจ วรรคสอง

เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใด ให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น หรือ

¹พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 15 จัตวา

(2) นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้ประโยชน์ของทางราชการ

ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์ จะเป็นการบรรเทาความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ก็ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้ประโยชน์ของทางราชการได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 15 จัตวา (2) ประกอบกับกฎกระทรวงฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ข้อ 13 คือ

ก่อนที่จะสั่งดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ก. ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน ที่มีจำหน่ายในท้องถิ่น อย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ

ข. เจ้าของหรือผู้ครอบครอง มีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางไปเก็บรักษาด้วยตนเองได้ ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์ และต้องทำสัญญาไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รวมทั้งจัดหาประกันหรือหลักประกันให้แก่ทางราชการ

ค. ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนำทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าว ไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

ง. กรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาขอรับทรัพย์สิน หรือของกลางไปเก็บรักษา หรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง แต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำสัญญาให้อธิบดีสั่งดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ได้

จ. หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองปฏิบัติผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้อธิบดีเรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวคืน และมีอำนาจบังคับตามสัญญาประกัน และดำเนินการตาม (1) หรือ (2) ได้

ฉ. กรณีที่ดำเนินการตาม (1) หรือ (2) แล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าตอบแทนใด ๆ จากทางราชการ มิได้

3.41 การทำสัญญาและจัดหาประกันหรือหลักประกันกรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองนำทรัพย์สินไปเก็บรักษาไว้เอง¹

การมอบทรัพย์สินหรือของกลางให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนำไปเก็บรักษาไว้ด้วยตนเอง เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินต้องทำสัญญาเป็นหนังสือไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

¹ กฎกระทรวง ฉบับที่ 62 (พ.ศ. 2529) ข้อ 14 ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

341.1 ต้องเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางไว้ ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในสัญญาเท่านั้น หากจะมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่เก็บรักษาจะต้องได้รับอนุมัติจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือจากเจ้าหน้าที่อื่น ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ตามที่ระบุไว้ในสัญญาก่อน

341.2 ต้องเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไว้เอง จะมอบให้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นเก็บรักษาไว้แทนตน ไม่ได้

341.3 ต้องสงวนรักษาทรัพย์สินหรือของกลาง ให้เหมาะสมกับชนิดและสภาพของทรัพย์สินหรือของกลางนั้น พร้อมทั้งเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาด้วยตนเอง

341.4 ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการรักษาทรัพย์สินหรือของกลางให้พ้นอันตราย อันเป็นเหตุให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่งได้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือของกลาง จะต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทราบก่อนเพื่อสั่งดำเนินการตามควร และในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือของกลางไม่สามารถแจ้งได้ก่อน ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองดำเนินการไปได้ตามความจำเป็น แต่ให้รีบแจ้งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าหน้าที่อื่นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ตามที่ระบุไว้ในสัญญาทราบทันที แต่อย่างช้าต้องไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น

341.5 ต้องไม่นำหรือยินยอมให้บุคคลอื่นนำทรัพย์สินหรือของกลางไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

341.6 ต้องยินยอมให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ และหรือเจ้าหน้าที่อื่นของกรมตรวจสอบทรัพย์สินหรือของกลางได้ตลอดเวลา

341.7 ต้องส่งคืนทรัพย์สินหรือของกลางทันทีที่มีกรณีตามที่ระบุไว้

341.8 ต้องยินยอมชดเชยค่าเสียหาย ให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เมื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งที่กำหนดไว้ในสัญญาและทำให้ทรัพย์สินหรือของกลางนั้นได้รับความเสียหาย

341.9 ต้องให้ความยินยอมว่า ในกรณีที่ได้ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ บังคับค่าเสียหายตาม **341.8** และหรือเบี่ยงปรับตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเอาจากหลักประกันที่มอบให้ไว้ได้ทันที

342 หลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญา

ในการทำสัญญาที่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง นำทรัพย์สินหรือของกลางไปเก็บรักษาไว้ด้วยตนเอง จะต้องหาหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ไม่น้อยกว่าราคาทรัพย์สินหรือของกลางที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประเมิน ดังนี้

3421 เงินสด

3422 เช็คผู้สั่งจ่ายหรือที่ธนาคารรับรองซึ่งเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้น เช็คที่ธนาคารชำระต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือลงวันที่ก่อนวันที่ใช้เช็คดังกล่าวไม่เกินสามวันทำการ

3423 หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด

3424 พันธบัตรรัฐบาลไทย

4 การเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลาง

41 การเก็บรักษาของกลาง¹

เมื่อมีการยึดหรืออายัดแร่หรือทรัพย์สินของกลาง อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเก็บรักษาของกลางตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1. ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เก็บรักษาและรับผิดชอบของกลางที่รับมอบ หรือที่ยึด หรืออายัด ไว้ในที่ปลอดภัยให้เหมาะสมกับชนิด ลักษณะ สภาพ และคุณค่าของของกลางนั้น โดยจะเก็บรักษาไว้ในบริเวณที่ทำการทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ หรือสถานที่อื่นที่พิจารณาเห็นสมควรก็ได้

2. การเก็บรักษาของกลางไว้ในสถานที่อื่น อาจกระทำได้โดยวิธีการฝากให้เก็บรักษา หรือโดยวิธีการจ้างให้เฝ้ารักษา ตามแบบที่กำหนด เมื่อกระทำโดยวิธีใดให้รายงานอธิบดี ทราบถึงความจำเป็นที่ต้องเก็บรักษาโดยวิธีนั้นมีชักช้า

3. ของกลางที่นำมาเก็บรักษา ให้บันทึกรายการของกลางนั้นไว้ในบัญชีหรือสมุดทะเบียนของกลาง ตามแบบที่กำหนดไว้ในเรื่องการเปรียบเทียบคดี

41.1 หน้าที่ของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่รับมอบ ยึด หรืออายัดของกลาง ให้ดำเนินการ ดังนี้

41.1.1 ชั่งน้ำหนัก นับจำนวน วัดขนาด ทำคำนิรูปรพรรณ หรือประทับตราไว้ เป็นเครื่องหมายตามลักษณะแห่งของกลางนั้น

41.1.2 ถ้าของกลางเป็นแร่ให้ทำการชักตัวอย่าง เพื่อนำไปวิเคราะห์หาร้อยละของแร่ของกลางนั้นด้วย เสร็จแล้วให้บันทึกรายการไว้เป็นหลักฐาน

---

¹ ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ. 2522 และข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

41.1.3 ชักตัวอย่างแร่

- (1) หากชักตัวอย่างในกรณีที่รับมอบจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ให้ชักต่อหน้าเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่มอบแร่นั้น
- (2) หากชักตัวอย่างในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ยึด หรืออายัดไว้จากผู้กระทำความผิด ให้ชักตัวอย่างต่อหน้าผู้กระทำความผิด
- (3) หากพบแร่หรือทรัพย์สินของกลาง ที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิดโดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง การชักตัวอย่างจะต้องทำต่อหน้าเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่า 2 คน
- (4) การชักตัวอย่างแร่ของกลางตาม (1), (2), (3) ให้ผู้ชักตัวอย่างจัดให้มีบัตรบันทึกแสดงชนิดแร่ วัน เดือน ปี ที่รับมอบ ยึดหรืออายัด พร้อมทั้งชื่อผู้มอบหรือผู้ต้องหาและผู้รับมอบ และผู้ยึดหรืออายัดแล้ว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการชักตัวอย่างแรดังกล่าวลงนามไว้เป็นหลักฐาน เสร็จแล้วให้เก็บบัตรบันทึกนั้นไว้ในถุง หรือผูกติดถุงตัวอย่างแร่ที่ผูกมัดประทับตราครั้งเรียบร้อยแล้ว
- (5) ตัวอย่างแร่ของกลางให้แบ่งเป็น 3 ส่วน มอบให้แก่ผู้มอบหรือผู้ต้องหา 1 ส่วน ให้นำไปทำการวิเคราะห์ 1 ส่วน ที่เหลือให้เก็บไว้เป็นหลักฐานที่ทำการสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจำท้องที่

42 การขาย หรือจำหน่ายของกลาง¹

การขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน หรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 15 ัจฉวาแห่ง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กระทำได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังนี้

- (1) ขายโดยวิธีพิเศษ กระทำกับของกลางที่เป็นแร่ดีบุกซึ่งมีเนื้อดีบุกในแร่ไม่น้อยกว่า ร้อยละห้าสิบ หากแร่ดีบุกที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 300 กิโลกรัม จะขายโดยวิธีประมูลก็ได้
- (2) ขายโดยวิธีประมูล กระทำกับของกลางทุกประเภท ยกเว้นของกลางที่เป็นแร่ดีบุก ซึ่งมีเนื้อดีบุกในแร่ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบ

---

¹ ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ. 2522

421 หน้าที่ของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น

การขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินหรือขายของกลางตาม มาตรา 15 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ไม่ว่าจะขายโดยวิธีประมูลหรือวิธีพิเศษให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่นที่ผู้เก็บรักษาของกลาง รายงานขออนุมัติขายต่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

421.1 เอกสารประกอบรายงานขอขายของกลาง รายงานขอขายต้องชี้แจงเหตุผล ดังนี้

421.1.1 สาเหตุที่ของกลางตกเป็นของแผ่นดิน หรือเป็นของกลางที่อยู่ระหว่างการยึดหรืออายัดตาม มาตรา 15 จัตวา

421.1.2 หากเป็นของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินแล้ว ได้ตกเป็นของแผ่นดินเมื่อใด โดยวิธีใด

421.1.3 ถ้าตกเป็นของแผ่นดินโดยศาลสั่งริบ ให้ส่งสำเนาคำพิพากษาของศาล ซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้องตามระเบียบ

421.1.4 ถ้าตกเป็นของแผ่นดินโดยการยกให้ ให้ส่งสำเนาบันทึกเปรียบเทียบคดีของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือของพนักงานสอบสวน ซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้องตามระเบียบพร้อมกับบันทึกหรือหลักฐานการมอบของกลาง (ถ้ามี) ในกรณีไม่อาจส่งสำเนาบันทึกเปรียบเทียบคดีให้พนักงานสอบสวนผู้เปรียบเทียบคดี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เปรียบเทียบทำหนังสือรับรองว่าคดีนั้นเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบ

421.1.5 คำรับรองของจำเลย หรือผู้กระทำความผิดว่าเป็นเจ้าของของกลางที่ขอขาย หากเป็นของกลางที่อยู่ระหว่างการยึดหรืออายัด ให้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องรับขายของกลางนั้นก่อนกำหนด

421.1.6 ให้ระบุชนิด น้ำหนัก ปริมาณ จำนวน ลักษณะ และสภาพของของกลาง หากของกลางเป็นแร่ ให้แจ้งผลวิเคราะห์ทางเคมีของแร่ด้วย

421.1.7 สมควรขายโดยวิธีใด เพราะเหตุใด ถ้าเป็นการขายของกลางโดยวิธีพิเศษ ให้แจ้งด้วยว่าสมควรขายให้แก่ร้านซื้อแร่ของโรงถลุงใด เพราะเหตุใด

421.1.8 ให้เสนอความเห็นในเรื่องราคาของกลางและค่าภาคหลวงที่ประเมินได้ ตลอดจนราคาขายขั้นต่ำที่ควรกำหนดไว้ว่าเป็นจำนวนเท่าใด เพราะเหตุใด

421.1.9 ให้ระบุค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ทางราชการได้จ่ายไปแล้ว หรือที่ต้องจ่าย เช่น ค่าขนส่ง ค่าเก็บรักษา ค่าถุง ค่าวิเคราะห์ เป็นต้น ว่ามีอยู่เป็นจำนวนเท่าใดหรือไม่ ให้แยกรายการเป็นอย่าง ๆ โดยชัดเจน

421.1.10 ของกลางที่ขออนุมัติขายหรือจำหน่าย มีผู้นำจับและรับเงินสินบนไปแล้วอย่างไรหรือไม่ ถ้ามีผู้ประสงค์จะรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลให้ส่งหลักฐานตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ.2528 ไปยังกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

421.1.11 เอกสารอื่น ๆ อาทิ

- ประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กรณีหาตัวเจ้าของที่แท้จริง หรือผู้ครอบครองหรือกรณีให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น)

- หนังสือแจ้งผลคดีของพนักงานอัยการ กรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

422 การขายของกลางโดยวิธีพิเศษ

4221 อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีอำนาจอนุมัติขายของกลาง

4222 ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ หรือผู้รับมอบหมายจัดการขนไปขายให้แก่ร้านซื้อแร่ของโรงถลุงแร่ดิบุกที่ให้ราคาสูงสุด

4223 ผู้ซื้อจะต้องชำระค่าภาคหลวงแร่รวมทั้งค่าใช้จ่าย หรือค่าผูกพันต่าง ๆ เช่น ค่าขนส่ง ค่าเก็บรักษา เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งต่างหากจากค่าขายของกลาง

เงื่อนไขการขายโดยวิธีพิเศษ

(1) ให้ขายหรือจำหน่ายได้แต่เฉพาะโรงถลุงแร่เท่านั้น

(2) ราคาขายหรือจำหน่าย ได้แก่ ราคาตลาดที่อธิบดีประกาศตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่กำหนดให้เป็นวันที่ยื่นซองเสนอราคาโดยให้หักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของโรงถลุงแร่

(3) เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จะเป็นผู้ขนแร่ที่ขายหรือจำหน่ายได้ไปยังโรงถลุงแร่โดยค่าใช้จ่ายในการขนส่งให้หักจากราคาแร่

หมายเหตุ เมื่ออธิบดีสั่งการให้ขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางให้แก่โรงกลึงแร่รายใด ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่มอบหมายจัดการขนแร่ขึ้นไปส่งให้แก่โรงกลึงแร่นั้น ตามระเบียบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

โรงกลึงแร่จะต้องชำระค่าภาคหลวงภายในเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับมอบแร่ตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่อธิบดีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

4.2.3 การขายของกลางโดยวิธีประมูล

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีอำนาจหน้าที่

- (1) อนุมัติขายของกลาง
- (2) แต่งตั้งกรรมการขึ้น 2 คณะ ๆ ละ 3 นาย ได้แก่
  - คณะกรรมการรับซองประมูล
  - คณะกรรมการดำเนินการประมูล

4.2.3.1 คณะกรรมการรับซองประมูล

ประธานคณะกรรมการรับซองประมูลให้แต่งตั้งจากราชการตั้งแต่ระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป

หน้าที่คณะกรรมการรับซองประมูล

- (1) รับซองประมูล และตรวจสอบความถูกต้องของหลักประกันของ
  - (2) ส่งมอบซองประมูลทั้งหมดพร้อมบันทึกรายงานการรับซองประมูล
- ให้คณะกรรมการดำเนินการประมูล ห้ามมิให้รับซองประมูลอีกเมื่อพ้นกำหนดเวลารับซองแล้ว

4.2.3.2 คณะกรรมการดำเนินการประมูล

ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือข้าราชการในที่ทำกรสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจำท้องที่ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นประธาน

หน้าที่คณะกรรมการดำเนินการประมูล

- (1) เป็นผู้กำหนดราคาขั้นต่ำของของกลางที่จะประมูล และทำการบันทึกราคาขั้นต่ำ พร้อมทั้งหลักเกณฑ์ของการกำหนดราคาขั้นต่ำไว้เป็นความลับ จนกว่าจะประมูลเสร็จ

(2) มีอำนาจเปิดซองประมูล โดยเปิดเผยต่อหน้าผู้เข้าประมูลหรือผู้แทนที่มีอยู่ในขณะเวลาเปิดซอง แล้วจกราคาจากใบเสนอราคาทุกฉบับลงไว้ในบัญชีเปรียบเทียบราคา และให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนอราคา บัญชีเปรียบเทียบราคา และเอกสารประกอบใบเสนอราคาที่เป็นเอกสารสำคัญทุกฉบับ

(3) พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของผู้ประมูลรายที่ถูกต้องตามประกาศ ซึ่งได้ประมูลราคาสูงสุดและมีอำนาจชี้ขาดว่า ผู้ใดเป็นผู้ประมูลได้หรือไม่

(4) ทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงก็ได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าหลักฐานและฐานะของผู้เสนอราคาสูงไม่สมควร หรือราคาที่เสนอประมูลน้อยกว่าราคาขั้นต่ำที่กำหนดไว้ (ผู้ประมูลได้จะต้องให้ราคาไม่น้อยกว่าราคาขั้นต่ำที่กำหนด) และให้อยู่ในดุลยพินิจที่จะต่อรองราคา หรือไม่ก็ได้

(5) ถ้ามีผู้เสนอราคาเท่ากันหลายราย ให้เรียกผู้เสนอราคาดังกล่าวมา ขอให้เสนอราคาใหม่พร้อมกัน ด้วยวิธียื่นซองเสนอราคาหรือโดยวาจา

(6) กรณีที่ไม่มีผู้เสนอราคา หรือมีผู้เสนอราคาแต่ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศให้เสนออิตบดิกเล็กรั้งนั้นเพื่อดำเนินการประมูลใหม่

4233 ขั้นตอนดำเนินการเกี่ยวกับการขายโดยวิธีประมูล

42331 ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ประกาศประมูลขาย ให้ประชาชนทราบก่อนวันรับซองประมูลไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยใช้แบบประกาศขายของกลางที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด วิธีการประกาศให้เป็นไปตามระเบียบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ แต่อย่างน้อยให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานอุตสาหกรรมประจำท้องที่ที่ใกล้เคียงอีกไม่น้อยกว่าห้าแห่งเพื่อปิดประกาศด้วย

42332 ในกรณีที่ทรัพย์สินหรือของกลางเป็นแร่ ผู้ประมูลได้จะต้องชำระค่าภาคหลวงอีกส่วนหนึ่งต่างหากจากราคาแร่ที่ตนประมูลได้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายหรือค่าภาระผูกพันต่าง ๆ ที่ทางราชการจ่ายไปแล้ว หรือต้องจ่าย เช่น ค่าขนส่ง ค่าเก็บรักษา เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งต่างหากจากค่าขายของกลาง

42333 ถ้าของกลางเป็นแร่ ต้องกำหนดให้ผู้ประมูลเสนอราคาประมูลเป็นส่วนนำหน้ากว่ากิโลกรัมละเท่าใด หรือเมตริกตันละเท่าใด

42334 ต้องให้ผู้ประมูลวางเงินมัดจำของ (หลักประกันของ) ในอัตราดังนี้

(1) ถ้าของกลางเป็นแร่ต้องวางเงินมัดจำของไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของค่าภาคหลวงที่พึงประเมินได้

(2) ถ้าของกลางประเภทอื่น ต้องวางเงินมัดจำของไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของราคาที่ประเมินได้

ราคาประเมิน คือ ราคาของกลางที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการคำนวณจำนวนเงินมัดจำของเท่านั้น และไม่ผูกพันต่อการคำนวณราคาทรัพย์สินหรือของกลางที่แท้จริง

การวางมัดจำของ (หลักประกันของ) ให้ใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(ก) เงินสด

(ข) เช็กที่ธนาคารเป็นผู้ตั้งจ่ายหรือที่ธนาคารรับรอง ซึ่งเป็นเช็กลงวันที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่หรือลงวันที่ก่อนวันที่ใช้เช็كدังกล่าวไม่เกินสามวันทำการ

(ค) หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศตามแบบที่กำหนด

(ง) พันธบัตรรัฐบาลไทย

43 การกำหนดราคาขั้นต่ำของกลาง¹

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการประมูล ได้กำหนดราคาขั้นต่ำของกลางที่จะประมูลแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(1) ให้ทำเป็นรายงาน “ลับ” เสนออธิบดีเพื่อพิจารณา ก่อนเปิดซองประมูลไม่น้อยกว่า 10 วัน

(2) รายงานที่เสนออธิบดี ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับชนิด สภาพ คุณภาพ และปริมาณของของกลาง พร้อมทั้งแสดงวิธีการหาราคาขั้นต่ำของของกลางด้วย

(3) เมื่ออธิบดีได้รับรายงานเกี่ยวกับการกำหนดราคาขั้นต่ำแล้ว อธิบดีจะสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ใดไปตรวจสอบของกลางดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการเกี่ยวกับราคาขั้นต่ำของกลางหรือไม่ ก็ได้

¹ คำสั่ง กทช. ที่ 146/2527 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527

431 หลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำของกลาง¹

431.1 กรณีของกลางเป็นแร่ ให้ใช้หลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำ ดังนี้

431.1.1 การคำนวณมูลค่าแร่

431.1.1.1 ใช้ราคาประกาศแร่ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ในวันที่ทำการคำนวณเป็นเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าแร่ของกลาง กรณีที่มีแร่หลายชนิดอยู่รวมกันให้คำนวณมูลค่าแร่ตามชนิดของแร่ แล้วนำมารวมกัน

431.1.1.2 การคำนวณหาน้ำหนักที่แท้จริง² ของแร่ชนิดที่ต้องการประมวล ให้ใช้ผลวิเคราะห์ทางเคมีเป็นส่วนประกอบในการคำนวณหาต้องใช้ข้อมูลอื่นประกอบการคำนวณให้ใช้ผลวิเคราะห์ทางฟิสิกส์หรือการประเมิน

431.1.2 การคำนวณค่าใช้จ่าย

431.1.2.1 ค่าภาคหลวงแร่ ให้คำนวณค่าภาคหลวงแร่ตามวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

431.1.2.2 ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้คำนวณค่าภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวน 7% จากมูลค่าของแร่ของกลางที่คำนวณตามข้อ 431.1.1 กรณีที่ภาษีมูลค่าเพิ่มมีการเปลี่ยนแปลงให้ถือภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราใหม่ ตามประกาศของทางราชการ

431.1.2.3 ค่าแต่งแร่ หากแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อแร่ต้องมีการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ได้ และไม่มีกำหนดราคาประกาศสำหรับแร่ที่ยังไม่ผ่านการแต่งแร่ให้คำนวณค่าใช้จ่ายในการแต่งแร่ ตามวิธีการแต่งแร่โดยวิธีหลัก ดังนี้

(1) การแต่งแร่ โดยวิธีอาศัยความถ่วงจำเพาะ ความเป็นแม่เหล็ก ความนำไฟฟ้า ในกรณีโลหะ เช่น แร่ดีบุก วุลแฟรม เป็นต้น เท่ากับ 1,667 บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่) หรือ 100 บาท/หาบหลวง (ของหัวแร่) ในกรณีไม่ใช่แร่โลหะ เช่น ฟลูออไรต์ เป็นต้น เท่ากับ 300 บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่)

หมายเหตุ : รวมค่าบดและคัดขนาดแล้ว

¹ หนังสือ กทช. ที่ ออก 0304/11767 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2544

² หนังสือ กทช. ที่ ออก 0301/2460 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2529

(2) การแต่งแร่โดยวิธีการลอยแร่ ในกรณีแร่ โลหะ เช่น แร่ดีบุก ตะกั่ว สังกะสี เป็นต้น เท่ากับ **3000** บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่) หรือ **180** บาท/หาบหลวง (ของหัวแร่) ในกรณีที่ไม่ใช่แร่โลหะ เช่น เฟลด์สปาร์ เป็นต้น เท่ากับ **900** บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่)

หมายเหตุ : รวมค่าบดและคัดขนาดแล้ว

(3) การแต่งแร่โดยวิธีการบดและคัดขนาด เช่น แร่อุตสาหกรรม หินอุตสาหกรรม เป็นต้น เท่ากับ **20** บาท/เมตริกตัน

(4) การแต่งแร่โดยวิธีล้างและคัดขนาด เช่น ทรายแก้ว เป็นต้น เท่ากับ **40** บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่)

(5) การแต่งแร่โดยวิธีคัดเลือกด้วยมือ เช่น เฟลด์สปาร์ เป็นต้น เท่ากับ **100** บาท/เมตริกตัน (ของหัวแร่)

หมายเหตุ : รวมค่าบดแร่แล้ว

(6) การแต่งแร่โดยวิธีอื่น ให้ประเมินตามความเหมาะสม

431.1.24 ค่าสูญเสียระหว่างการผลิต ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าประกันภัย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับแรงงาน ค่าสูญเสียแร่จากการแต่งแร่และอื่น ๆ ให้ประเมินรวมกันไม่เกิน **20%** ของมูลค่าแร่ของกลาง

431.1.25 ค่าขนส่งแร่

(1) หากแร่ของกลางอยู่ในสภาพตามข้อ

431.1.23 ให้คำนวณค่าขนส่งแร่ของกลางทั้งหมด จากจุดที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด โดยการคำนวณค่าขนส่งแร่ **1.20** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร หรือ **0.07** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร/หาบหลวง (เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างจุดที่แร่ตั้งอยู่กับสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด)

(2) หากหัวแร่สะอาดที่ได้จากการแต่งแร่ มีผู้ซื้อจำเพาะเจาะจง ไม่สามารถจำหน่ายทั่วไปได้ เช่น ต้องจำหน่ายให้แก่โรงถลุง ผู้ใช้แร่ นั้นๆ โดยเฉพาะ หรือต้องส่งออกไปต่างประเทศ ให้คำนวณค่าขนส่งหัวแร่สะอาดจากสถานที่แต่งแร่ตามข้อ

431.1.25 (1) ไปยังโรงถลุง ผู้ใช้แร่ นั้นๆ โดยเฉพาะ หรือสถานที่สำหรับการส่งออกที่ใกล้ที่สุด โดยการคำนวณค่าขนส่งหัวแร่สะอาด **1.20** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร/เมตริกตันหรือ **0.07** บาท/ระยะทาง **1** กิโลกรัม/หาบหลวง

(น้ำหนักหัวแร่ : จำนวนจากผลวิเคราะห์ทางเคมี ผลวิเคราะห์ทางฟิสิกส์หรือการประเมิน โดยไม่หักการสูญเสีย)

(ระยะทาง : เป็นระยะทางโดยประมาณ
ระหว่างสถานที่ตั้งแร่กับ โรงถลุงผู้ใช้แร่ นั้น โดยเฉพาะหรือสถานที่สำหรับส่งออกที่ใกล้ที่สุด)

ค่าขนส่งรวมจะเท่ากับ ค่าขนส่งแร่
ทั้งหมดที่ยังไม่ผ่านการแต่งแร่ ตามข้อ 431.1.25 (1) บวกกับค่าขนส่งหัวแร่สะอาดทั้งหมดตามข้อ
431.1.25(2)

(3) หากแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อแร่
สามารถจำหน่ายต่อหรือใช้ประโยชน์ได้เลย ให้คำนวณค่าขนส่งแร่จากจุดที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้แร่ที่
ใกล้ที่สุด โดยการคำนวณค่าขนส่งแร่ 1.20 บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/เมตริกตัน หรือ 0.07 บาท/
ระยะทาง 1 กิโลเมตร/หาบหลวง (เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างจุดที่แร่ตั้งอยู่กับผู้ใช้แร่ที่ใกล้
ที่สุด)

กรณีเป็นแร่ที่สามารถจำหน่ายได้ทั่วไป เช่น
หินก่อสร้างที่บดและคัดขนาดแล้วไม่ต้องคำนวณ ค่าขนส่งถึงผู้ใช้

สรุปค่าใช้จ่ายรวม = ผลรวมของค่าใช้จ่ายที่คำนวณได้ตามข้อ
431.1.21 ถึงข้อ 431.1.25

431.1.3 ค่าการค้าเพื่อผลกำไร

กำหนดให้ผู้ซื้อแร่มีผลกำไร จากการดำเนินการประมูลซื้อแร่
ของกลางไม่เกิน 30% ของมูลค่าแร่หลังหักค่าใช้จ่ายรวมตามข้อ 431.1.2 แล้ว ซึ่งค่าการค้าเพื่อผล
กำไรจะเป็นปัจจัยสำคัญในการประมูล ผู้ที่สามารถลดผลกำไรได้มากที่สุดจะเป็นผู้ชนะการประมูลซึ่ง
จะเป็นผลประโยชน์แก่ทางราชการในการจำหน่ายแร่ได้ราคาสูง

สรุปราคาขั้นต่ำแร่ของกลาง

ราคาขั้นต่ำแร่ของกลาง = มูลค่าแร่ที่คำนวณได้ตามข้อ 431.1.1 - ค่าใช้จ่ายรวม
ตามข้อ 431.1.2 - ค่าการค้าเพื่อผลกำไรตามข้อ 431.1.3

ในการแสดงวิธีการคำนวณ ให้ใช้แบบฟอร์มการคำนวณราคาขั้นต่ำแร่ของ
กลางที่แนบมาด้วย และกรณีต้องการคำนวณปริมาณของหัวแร่โลหะ ให้ใช้ตารางแสดงการคำนวณ
ปริมาณของหัวแร่จากเปอร์เซ็นต์โลหะในแร่ที่แนบมาด้วย

431.2 กรณีของกลางเป็นเครื่องจักรอุปกรณ์

ให้ใช้หลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำ ดังนี้

431.21 ให้ทำการประเมินราคาของเครื่องจักรอุปกรณ์ ตามสภาพปัจจุบันการประเมินราคาสามารถทำได้โดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) หากคณะกรรมการดำเนินการประมูลสามารถประเมินราคาได้ให้คณะกรรมการดำเนินการประมูลเป็นผู้ประเมินราคา

(2) หากคณะกรรมการดำเนินการประมูลไม่สามารถประเมินราคาเองได้ ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ขอความร่วมมือจากกองการเหมืองแร่หรือสำนักงานทรัพยากรธรณีเขตตามเขตความรับผิดชอบ เพื่อจัดส่งวิศวกรเหมืองแร่ให้ความช่วยเหลือในการประเมินราคา

ทั้งนี้ ให้แสดงหลักฐานการสอบถามราคาจากบริษัทที่มีการจำหน่ายเครื่องจักรหรือผู้อื่นที่เป็นผู้ใช้งานหรือมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักรอุปกรณ์นั้น ส่งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

431.22 หากเครื่องจักรอุปกรณ์อยู่ในสภาพที่ใช้การไม่ได้ เนื่องจากชำรุด จำเป็นต้องมีการซ่อมแซมก่อนจึงจะใช้การใด ให้ประเมินราคาค่าซ่อมแซมเครื่องจักรแล้วนำมาหักออกจากราคาที่ประเมินได้ เป็นราคาของเครื่องจักร

431.23 ให้ผู้ซื้อมีผลกำไรจากการดำเนินการประมูลซื้อของกลางไม่เกิน **30%** ของราคาเครื่องจักรหลังหักค่าซ่อมแซมแล้ว

ดังนั้น

$$\text{ราคาขั้นต่ำเครื่องจักร} = (\text{ราคาเครื่องจักรตามสภาพปัจจุบัน} - \text{ค่าซ่อมแซม (ถ้ามี)}) \times 70\%$$

หมายเหตุ : หลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำเครื่องจักร ตามวิธีการข้อ **431.2** นี้ ใช้สำหรับกำหนดราคาขั้นต่ำเครื่องจักรที่จะทำการเปิดประมูลเพื่อจำหน่ายเท่านั้น

การคำนวณปริมาณของหัวแร่จากเปอร์เซ็นต์โลหะในแร่

กลุ่มแร่โลหะ

ดีบุก

แคสซิเทอไรต์ (Cassiterite)   สูตรเคมี SnO_2 มี Sn 78.76%

ทังสเตน

วูลแฟรมไมต์ (Wolframite)   สูตรเคมี $(\text{Fe.Mn}) \text{WO}_4$ มี WO_3 76.3%

ซีไลต์ (Scheelite)   สูตรเคมี CaWO_4 มี WO_3 80.6%

สังกะสี

สฟาเลอไรต์ (Sphalerite)   สูตรเคมี ZnS มี Zn 67.0%

สมิทซอไนต์ (Smithsonite)   สูตรเคมี ZnCO_3 มี Zn 52.1%

เฮมิมอร์ไฟต์ (Hemimorphite)   สูตรเคมี $\text{Zn}_4(\text{Si}_2\text{O}_7)(\text{OH})_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ มี Zn 54.2%

ตะกั่ว

เซรัสไซต์ (Cerussite)   สูตรเคมี PbCO_3 มี Pb 77.5%

กาลีนา (Galena)   สูตรเคมี PbS มี Pb 86.6%

พลวง

สติบไนต์ (Stibnite)   สูตรเคมี Sb_2S_3 มี Sb 71.4

สติบิโคไนต์ (Stibiconite)   สูตรเคมี Sb_2S_3 มี Sb 71.4%

แร่	ทราบ % ของ	ต้องการหา%ของ	ทราบ % ของ	ต้องการหา % ของ
แคสซิเทอไรต์	Sn	SnO_2 ให้คูณด้วย 1.2697	SnO_2	Sn ให้คูณด้วย 0.7876
วูลแฟรมไมต์	WO_3	$(\text{Fe.Mn}) \text{WO}_4$ ให้คูณด้วย 1.311	$(\text{Fe.Mn}) \text{WO}_4$	WO_3 ให้คูณด้วย 0.763
ซีไลต์	WO_3	CaWO_4 ให้คูณด้วย 1.241	CaWO_4	WO_3 ให้คูณด้วย 0.806
สฟาเลอไรต์	Zn	ZnS ให้คูณด้วย 1.493	ZnS	Zn ให้คูณด้วย 0.670
สมิทซอไนต์	Zn	ZnCO_3 ให้คูณด้วย 1.919	ZnCO_3	Zn ให้คูณด้วย 0.521
เฮมิมอร์ไฟต์	Zn	$\text{Zn}_4(\text{Si}_2\text{O}_7)(\text{OH})_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ให้คูณด้วย 1.845	$\text{Zn}_4(\text{Si}_2\text{O}_7)(\text{OH})_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	Zn ให้คูณด้วย 0.542
เซรัสไซต์	Pb	PbCO_3 ให้คูณด้วย 1.290	PbCO_3	Pb ให้คูณด้วย 0.775
กาลีนา	Pb	PbS ให้คูณด้วย 1.155	PbS	Pb ให้คูณด้วย 0.866
สติบไนต์	Sb	Sb_2S_3 ให้คูณด้วย 1.401	Sb_2S_3	Sb ให้คูณด้วย 0.714
สติบิโคไนต์	Sb	Sb_2S_3 ให้คูณด้วย 1.401	Sb_2S_3	Sb ให้คูณด้วย 0.714

ตัวอย่าง : แร่ของกลางเป็นแร่ตะกั่ว ชนิดกาลีนา น้ำหนักรวม 100 ตัน ผลวิเคราะห์เคมี Pb = 30%

น้ำหนักของหัวแร่กาลีนา = $100 \times 30\% \times 1.155 = 3465$ ตัน

รายการคำนวณราคาขั้นต่ำแร่ของกลาง

กรณีเป็นแร่โลหะ

1. น้ำหนักแร่ ..... จำนวน .....(เมตริกตัน/หาบหลวง)

2. ผลวิเคราะห์ทางเคมี

มี ..... อยู่ร้อยละ .....

มี..... อยู่ร้อยละ .....

3 ตามประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ลงวันที่.... เดือน .....พ.ศ.....
ราคาประกาศแร่.....ที่...%..... เท่ากับ.....บาท/เมตริกตัน,บาท/หาบหลวง
ค่าภาคหลวงแร่.....ที่...%..... เท่ากับ.....บาท/เมตริกตัน,บาท/หาบหลวง

4 มูลค่าแร่.....ในแร่ของกลาง

(=ราคาประกาศแร่ในข้อ 3x น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 x ผลวิเคราะห์ทางเคมีของแร่ในข้อ 2)

ความสมบูรณ์ของแร่ตามราคาประกาศในข้อ 3

= .....

∴ มูลค่าแร่.....ในแร่ของกลางมีค่า .....บาท

ข้อควรระวัง ถ้าราคาประกาศใช้ % ของโลหะเป็นเกณฑ์ การคำนวณมูลค่าแร่และค่าภาคหลวง
แร่ จะต้องคำนวณตาม % ของโลหะในแร่ของกลางด้วย ได้แก่ ดีบุก วุลแฟรม
ตะกั่ว สังกะสี พลวง

5 ค่าภาคหลวงแร่.....ในแร่ของกลาง

(= ค่าภาคหลวงแร่ในข้อ 3 x น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 x ผลวิเคราะห์ทางเคมีของแร่ในข้อ 2)

ความสมบูรณ์ของแร่ตามราคาประกาศในข้อ 3

= .....

∴ ค่าภาคหลวงแร่.....ในแร่ของกลางมีค่า .....บาท

6 ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของแร่.....

6.1 ค่าภาคหลวงแร่ในแร่ของกลาง .....บาท

(มีค่าเท่ากับ ค่าภาคหลวงแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 5)

6.2 ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% .....บาท

(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 4 x 7/100)

6.3 กรณีจำเป็นต้องมีการแต่งแร่

จากผลวิเคราะห์ทางเคมี

น้ำหนักหัวแร่ ..... ในแร่ของกลาง .....(เมตริกตัน/หาบหลวง)
(= น้ำหนักแร่ในข้อ 1 X ผลวิเคราะห์ทางเคมีของแร่)

100

= .....

ข้อควรระวัง: หากทราบเฉพาะเปอร์เซ็นต์ของโลหะจากผลวิเคราะห์ทางเคมี การคำนวณน้ำหนักของหัวแร่ ให้อ้างอิงวิธีการคำนวณในเอกสารการคำนวณปริมาณของหัวแร่จากเปอร์เซ็นต์โลหะในแร่ที่แนบมา กับหลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำของกลางด้วย

ค่าแต่งแร่โดยวิธี (/) คิดเฉพาะวิธีหลักวิธีเดียวเท่านั้น]

( ) อาศัยความถ่วงจำเพาะ ความเป็นแม่เหล็ก ความนำไฟฟ้า ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ (เมตริกตัน/หาบหลวง) X
1,667(บาท/เมตริกตัน) หรือ X 100(บาท/หาบหลวง)]

( ) การลอยแร่ ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ (เมตริกตัน/หาบหลวง) X
3,000(บาท/เมตริกตัน) หรือ X 180(บาท/หาบหลวง)]

( ) การบดและคัดขนาด ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ (เมตริกตัน) X 20(บาท/เมตริกตัน)]

( ) การล้างและคัดขนาด ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ (เมตริกตัน) X 40(บาท/เมตริกตัน)]

( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) ..... บาท
.....

6.4 ค่าสูญเสีย ค่าประกันภัย ค่าแรงงาน และอื่น ๆ 20% ..... บาท
(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 4 X 20/100)

6.5 ค่าขนส่งแร่ [เลือก (/) เพียงกรณีเดียว]

( ) ในกรณีแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อแร่ต้องมีการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ได้ ค่าขนส่งแร่มีค่าเท่ากับผลรวมของค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 6.5.1) กับค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 6.5.2)

- 6.51** ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด
- = อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด X น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 X ระยะทางโดยประมาณระหว่างจุดที่แร่ตั้งอยู่ กับสถานที่แต่งแร่ ที่ใกล้ที่สุด โดยที่
- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด
= 1.20บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/เมตริกตัน หรือ
0.07บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/หาบหลวง
  - น้ำหนักแร่:เป็นน้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 .....เมตริกตัน/หาบหลวง
  - ระยะทาง:เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่าง
จุดที่แร่ตั้งอยู่กับสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร
- ∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่
ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด .....บาท
(= อัตราค่าขนส่งแร่ X น้ำหนักแร่ในข้อ 1 X ระยะทาง)

- 6.52** ค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
- = อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด X น้ำหนักหัวแร่ X ระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด โดยที่
- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
= 1.20บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/เมตริกตัน หรือ
0.07บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/หาบหลวง
  - น้ำหนักหัวของแร่ .....(เมตริกตัน/หาบหลวง)
  - ระยะทาง : เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่แต่งแร่ กับผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร
- ∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....บาท
(= อัตราค่าขนส่ง X น้ำหนักของหัวแร่ X ระยะทาง)
- ∴ ค่าขนส่งแร่ในกรณีแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อแร่
ต้องมีการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ได้ .....บาท
(มีค่าเท่ากับค่าขนส่งแร่ในข้อ 6.51 + ค่าขนส่งแร่ในข้อ 6.52)

โดยที่

( ) ในกรณีเร่งของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อไม่ต้องทำการแต่งแร่ก่อนนำไปจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ ให้คำนวณค่าขนส่งแร่จากจุดที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 6.5.3)

6.5.3 ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด

= อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด **X** น้ำหนักแร่ในข้อ 1 **X** ระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด โดยที่

- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
= **1.20** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร/เมตริกตัน หรือ **0.07** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร/หาบหลวง
- น้ำหนักแร่ : เป็นน้ำหนักแร่ในข้อ 1 ..... เมตริกตัน/หาบหลวง
- ระยะทาง : เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่กับผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร
∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด.....บาท
(= อัตราค่าขนส่ง **X** น้ำหนักแร่ในข้อ 1 **X** ระยะทาง)

7. ค่าใช้จ่ายรวม .....บาท
(คือผลบวกของค่าใช้จ่ายในข้อ 6.1 ถึง 6.5)
8. มูลค่าแร่หลังหักค่าใช้จ่าย .....บาท
(คือผลต่างของมูลค่าแร่ในข้อ 4 กับค่าใช้จ่ายในข้อ 7)
9. ค่าการค้ำเพื่อกำไร **30%** .....บาท
(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ในข้อ 8 $\times$ **30/100**)
10. ราคาขั้นต่ำของแร่.....บาท
(คือผลต่างของมูลค่าแร่ในข้อ 8 กับค่ากำไรในข้อ 9)

หมายเหตุ :- ในกรณีที่ของกลางเป็นแร่มากกว่า **1** ชนิด ปนกันอยู่ ให้ทำการคำนวณราคาขั้นต่ำของแร่แต่ละชนิดตามขั้นตอนที่ 2 - 10 แล้วนำผลการคำนวณของแต่ละชนิดมารวมกันเป็นราคาแร่ของกลาง

- หากการแต่งแร่สามารถแยกแร่แต่ละชนิดออกจากกันได้ โดยใช้กระบวนการเดียวกัน ให้คำนวณค่าแต่งแร่ของกลางเพียงครั้งเดียว โดยคิดค่าใช้จ่ายของแร่ชนิดที่สูงที่สุด
- **1** เมตริกตัน = **1667** หาบหลวง

รายการคำนวณราคาขั้นต่ำของกลาง

กรณีอื่นๆ

1. น้ำหนักแร่ ..... จำนวน ..... (เมตริกตัน)

2. ผลวิเคราะห์ทางเคมี

มี ..... อยู่ร้อยละ .....

มี..... อยู่ร้อยละ .....

3 ตามประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ลงวันที่.... เดือน .....พ.ศ.....

ราคาประกาศแร่..... เท่ากับ.....บาท/เมตริกตัน

ค่าภาคหลวงแร่..... เท่ากับ.....บาท/เมตริกตัน

4 กรณีไม่มีราคาประกาศสำหรับแร่ที่ยังไม่ได้ทำการแต่ง และต้องทำการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่าย
ต่อได้ คำนวณน้ำหนักของหัวแร่โดย [เลือกเพียง 41 หรือ 42]

( ) 41 มีผลวิเคราะห์ทางฟิสิกส์ของแร่ดังกล่าวในแร่ของกลาง

น้ำหนักหัวแร่ ..... ในแร่ของกลาง ..... เมตริกตัน

(มีค่า = น้ำหนักแร่ในข้อ 1 x ร้อยละของแร่ดังกล่าวในแร่ของกลาง)

100

= .....

( ) 42 ไม่มีผลวิเคราะห์ทางฟิสิกส์

ให้ทำการประมาณน้ำหนักหัวแร่ที่อยู่ในแร่ของกลาง

น้ำหนักหัวแร่ ..... (จากการประมาณ) ..... เมตริกตัน

5. มูลค่าแร่..... (เลือกเพียง 5.1 หรือ 5.2)

( ) 5.1 กรณีไม่ต้องทำการแต่งแร่ก่อน

มูลค่าแร่ ..... ในแร่ของกลาง

(= ราคาประกาศในข้อ 3 x น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1)

∴ มูลค่าแร่..... ในแร่ของกลางมีค่า .....บาท

( ) 5.2 กรณีต้องทำการแต่งแร่

มูลค่าแร่ ..... ในแร่ของกลาง

(= ราคาประกาศในข้อ 3 x น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 4)

∴ มูลค่าแร่..... ในแร่ของกลางมีค่า .....บาท

- 6 ค่าภาคหลวงแร่.....ในแร่ของกลาง
(= ค่าภาคหลวงแร่ในข้อ 3 x น้ำหนักแร่ของกลางตามข้อ 1 หรือน้ำหนักของหัวแร่ตามข้อ 4)
= .....
∴ ค่าภาคหลวงแร่.....ในแร่ของกลางมีค่า .....บาท
7. ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของแร่.....
- 7.1 ค่าภาคหลวงแร่ในแร่ของกลาง .....บาท
(มีค่าเท่ากับ ค่าภาคหลวงแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 6)
- 7.2 ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% .....บาท
(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 5 x 7/100)
- 7.3 ค่าแต่งแร่โดยวิธี [(/) คิดเฉพาะวิธีหลักวิธีเดียวเท่านั้น]
- ( ) อาศัยความถ่วงจำเพาะ ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ในข้อ 4 (เมตริกตัน) x 300(บาท/เมตริกตัน)]
  - ( ) การลอยแร่ ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ในข้อ 4 (เมตริกตัน) x 900(บาท/เมตริกตัน)]
  - ( ) การบดและคัดขนาด ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ในข้อ 4 (เมตริกตัน) x 20(บาท/เมตริกตัน)]
  - ( ) การล้างและคัดขนาด ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ในข้อ 4 (เมตริกตัน) x 40(บาท/เมตริกตัน)]
  - ( ) การคัดเลือกด้วยมือ ..... บาท
[มีค่าเท่ากับ น้ำหนักของหัวแร่ในข้อ 4 (เมตริกตัน) x 100(บาท/เมตริกตัน)]
  - ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) ..... บาท
.....
- 7.4 ค่าสูญเสีย ค่าประกันภัย ค่าแรงงาน และอื่น ๆ 20% ..... บาท
(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ที่คำนวณได้จากข้อ 5 x 20/100)
- 7.5 ค่าขนส่งแร่ [เลือก (/) เพียงกรณีเดียว]
- ( ) ในกรณีแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อแร่ต้องมีการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ได้ ค่าขนส่งแร่มีค่าเท่ากับผลรวมของค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 7.5.1) กับค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 7.5.2)

7.51 ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด
 = อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด X
 น้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 X ระยะทาง โดยประมาณระหว่างจุดที่แร่ตั้งอยู่
 กับสถานที่แต่งแร่ ที่ใกล้ที่สุด โดยที่

- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด
 = 1.20 บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/เมตริกตัน
- น้ำหนักแร่: เป็นน้ำหนักแร่ของกลางในข้อ 1 .....เมตริกตัน
- ระยะทาง: เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่าง
 จุดที่แร่ตั้งอยู่ กับสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร

∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่
 ไปยังสถานที่แต่งแร่ที่ใกล้ที่สุด .....บาท
 (= อัตราค่าขนส่ง X น้ำหนักแร่ในข้อ 1 X ระยะทาง)

7.52 ค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
 = อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด X น้ำหนักหัวแร่
 X ระยะทาง โดยประมาณระหว่างสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด

โดยที่

- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
 = 1.20 บาท/ระยะทาง 1 กิโลเมตร/เมตริกตัน
- น้ำหนักหัวแร่ เป็นน้ำหนักหัวแร่ในข้อ 4 .....เมตริกตัน
- ระยะทาง : เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่แต่งแร่
 กับผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร

∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่แต่งแร่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....บาท
 (= อัตราค่าขนส่ง X น้ำหนักหัวแร่ใน X ระยะทาง)

หมายเหตุ : กรณีเป็นแร่ที่สามารถจำหน่ายได้ทั่วไป เช่น หินก่อสร้างที่บดคัด
ขนาดแล้ว ไม่ต้องคำนวณค่าขนส่งถึงผู้ใช้

∴ ค่าขนส่งแร่ในกรณีแร่ของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ใช้แร่
 ต้องมีการแต่งแร่ก่อนจึงจะจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ได้ .....บาท
 (มีค่าเท่ากับค่าขนส่งแร่ในข้อ 7.51 + ค่าขนส่งแร่ในข้อ 7.52)

- ( ) ในกรณีเร่งของกลางอยู่ในสภาพที่ผู้ซื้อไม่ต้องทำการแต่งแร่ก่อนนำไปจำหน่ายหรือใช้ประโยชน์ ให้คำนวณค่าขนส่งแร่จากจุดที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด (วิธีการคำนวณในข้อ 7.5.3)

7.5.3 ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด

= อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด **X** น้ำหนักแร่ในข้อ 1 **X** ระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด โดยที่

- อัตราค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด
= **1.20** บาท/ระยะทาง **1** กิโลเมตร/เมตริกตัน
- น้ำหนักแร่ : เป็นน้ำหนักแร่ในข้อ 1 ..... เมตริกตัน
- ระยะทาง : เป็นระยะทางโดยประมาณระหว่างสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่กับผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด .....กิโลเมตร
∴ ค่าขนส่งแร่จากสถานที่ที่แร่ตั้งอยู่ไปยังผู้ใช้ที่ใกล้ที่สุด.....บาท
(= อัตราค่าขนส่ง **X** น้ำหนักแร่ในข้อ 1 **X** ระยะทาง)

หมายเหตุ กรณีเป็นแร่ที่สามารถจำหน่ายได้ทั่วไป เช่น หินก่อสร้างที่บดคัดขนาดแล้ว ไม่ต้องคำนวณค่าขนส่งถึงผู้ใช้

- 8 ค่าใช้จ่ายรวม .....บาท
(คือผลบวกของค่าใช้จ่ายในข้อ 7.1 ถึง 7.5)
- 9 มูลค่าแร่หลังหักค่าใช้จ่าย .....บาท
(คือผลต่างของมูลค่าแร่ในข้อ 5 กับค่าใช้จ่ายในข้อ 8)
- 9 ค่าการค้าเพื่อกำไร **30%** .....บาท
(มีค่าเท่ากับ มูลค่าแร่ในข้อ 9 **x 30/100**)
- 10 ราคาขั้นต่ำของแร่.....บาท
(คือผลต่างของมูลค่าแร่ในข้อ 9 กับค่ากำไรในข้อ 10)

หมายเหตุ :- ในกรณีที่ของกลางเป็นแร่มากกว่า 1 ชนิด ปนกันอยู่ ให้ทำการคำนวณราคาขั้นต่ำของแร่แต่ละชนิดตามขั้นตอนที่ 2 - 11 แล้วนำผลการคำนวณของแต่ละชนิดมารวมกันเป็นราคาแร่ของกลาง

- หากการแต่งแร่สามารถแยกแร่แต่ละชนิดออกจากกันได้ โดยใช้กระบวนการเดียวกัน ให้คำนวณค่าแต่งแร่ของกลางเพียงครั้งเดียว โดยคิดค่าใช้จ่ายของแร่ชนิดที่สูงที่สุด

- กรณีแร่หินอ่อนสามารถเปลี่ยนหน่วยจากลูกบาศก์เมตรเป็นน้ำหนักร โดยกำหนดให้หินอ่อน **1** ลูกบาศก์เมตร หนัก **25** เมตริกตัน
- กรณีแร่หินประดับชนิดหินแกรนิตสามารถเปลี่ยนหน่วยจากลูกบาศก์เมตรเป็นน้ำหนักร โดยกำหนดให้หินแกรนิต **1** ลูกบาศก์เมตร หนัก **27** เมตริกตัน
- แร่โลหะที่เหมาะสมสำหรับการคำนวณ โดยใช้แบบฟอร์มนี้ ได้แก่ แร่เหล็ก มังกานีส กลุ่มแร่ชายหาด ตะกั่ว

44 การออกหนังสืออนุญาตครอบครองแร่ ขนแร่ และขายแร่ กรณีพิเศษ

กรณีทรัพย์สินของกลางที่เป็นแร่ เมื่อตกลงขายหรือจำหน่ายให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ดำเนินการ ดังนี้

441 เสนอขออนุมัติอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ออกหนังสืออนุญาตฯ เพื่อจัดให้ผู้ซื้อเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา 105 (10) หนังสืออนุญาตให้ขนแร่ ตามมาตรา 108(9)

442 หากผู้ซื้อประสงค์จะขอรับหนังสืออนุญาตให้ขายแร่ตามมาตรา 99(5) ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เสนอขออนุมัติอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อออกหนังสืออนุญาตให้ขายแร่แก่ผู้ซื้อต่อไปด้วย

รายละเอียดประกอบการขออนุมัติ

(1) การขอออกหนังสืออนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครอง ตามมาตรา 105(10)

- ชนิด จำนวน และน้ำหนักแร่ของกลาง
- สถานที่ที่ขอครอบครองแร่ของกลาง

(2) การขอออกหนังสืออนุญาตให้ขนแร่ ตามมาตรา 108(9)

- ชนิด จำนวน และน้ำหนักแร่ของกลางที่ขอขน
- สถานที่ต้นทางของการขนแร่
- สถานที่ปลายทางของการขนแร่

(3) การขอออกหนังสืออนุญาตให้ขายแร่ ตามมาตรา 99(5)

- ชนิด จำนวน และน้ำหนักแร่ของกลาง
- ชื่อและภูมิลำเนาของผู้ขาย

หมายเหตุ

กรณีแร่ที่ได้รับการยกเว้น (ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม) ไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยการซื้อ การขาย และการเก็บแร่ ไม่ว่าจะมามีปริมาณเท่าใด แต่ต้องเป็นแร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ครบถ้วนแล้ว ดังนั้น แร่ที่ได้รับการยกเว้น จึงไม่ต้องออกหนังสืออนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครอง ตามมาตรา 105 (10) หนังสืออนุญาตให้ขนแร่ ตามมาตรา 108 (9) และหนังสืออนุญาตให้ขายแร่ ตามมาตรา 99(5) แต่อย่างใด

45 การจำหน่ายของกลางออกจากบัญชี

ถ้าของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินขายไม่ได้ เนื่องจากเสื่อมสภาพจนไม่มีประโยชน์ในการใช้หรือมีคุณภาพต่ำ หรือมีคุณค่าหรือราคาน้อยจนไม่มีผู้ซื้อ เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจผู้จับกุมหรือตรวจพบเห็นควรจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดกับของกลางนั้น ให้ทำบันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ เสนอขออนุมัติต่ออธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อจำหน่ายของกลางนั้นออกจากบัญชี

เอกสารและรายละเอียดประกอบรายงานขอจำหน่ายของกลางออกจากบัญชี

- (1) เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการขายทรัพย์สินของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน
- (2) สาเหตุการขอจำหน่ายของกลางออกจากบัญชี
- (3) บันทึกความเห็นของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้จับกุมหรือตรวจพบของกลาง

หมายเหตุ

เมื่อได้จัดการขายหรือจำหน่ายของกลางไปแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ แจ้งรายละเอียดผลการขายหรือจำหน่ายตลอดจนวัน เดือน ปี ที่ขายหรือจำหน่ายของกลางนั้นให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ทราบโดยไม่ชักช้า

สัญญาฝากรักษาของกลาง

สัญญานี้ทำขึ้น ณ ที่.....ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ระหว่างกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
โดย.....ผู้ได้รับมอบอำนาจฯ ซึ่งต่อไปใน
สัญญานี้เรียกว่า “ผู้ฝาก” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ซึ่งต่อไป
ในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับฝาก” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ฝากตกลงฝากและผู้รับฝากตกลงรับฝากทรัพย์สินที่เป็นของกลางต่างๆ ตาม
รายละเอียดที่แนบท้ายนี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา ไปเก็บรักษาไว้ ณ บ้านเลขที่.....
ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

ข้อ 2 ผู้ฝากตกลงฝากทรัพย์สินตามข้อ 1 ให้อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของ
ผู้รับฝากเป็นระยะเวลา..... (วัน เดือน ปี) นับตั้งแต่วันที่ทำสัญญาซึ่งจะครบ
กำหนดในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้อ 3 การฝากทรัพย์สินตามข้อ 1 ผู้รับฝากตกลงคิดบำเหน็จค่าฝากรวมทั้งค่าใช้จ่าย
สถานที่ในการเก็บรักษาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นรายเดือน ๆ ละ .....บาท

ข้อ 4 ผู้รับฝากต้องยอมให้ผู้ฝากตรวจสอบทรัพย์สินที่ฝากตามที่ผู้ฝากต้องการ เว้น
แต่ผู้รับฝากจะมีเหตุขัดข้องและได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ฝากทราบล่วงหน้าแล้ว

ข้อ 5 ผู้รับฝากต้องสงวนและรักษาทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญา ให้เหมาะสมกับชนิด
และสภาพของทรัพย์สินที่ฝากนั้น ถ้าทรัพย์สินที่ฝากเกิดสูญหายหรือบุบสลายไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ
ก็ตาม ผู้รับฝากจะต้องรับผิดชอบชดเชยราคาหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ฝาก เว้นแต่จะเป็นเหตุสุดวิสัยซึ่ง
สามารถจะพิสูจน์ได้ว่า ถึงอย่างไรทรัพย์สินนั้นก็จะต้องสูญหายหรือบุบสลายอยู่ตนเอง

ข้อ 6 ผู้รับฝากต้องไม่นำทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญาออกใช้สอยเอง หรือนำไปให้
บุคคลภายนอกใช้สอยหรือให้บุคคลภายนอกเก็บรักษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากผู้ฝาก หากผู้รับฝากฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าวจนเป็นเหตุให้ทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญาสูญหาย
หรือบุบสลายไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ผู้รับฝากจะต้องรับผิดชอบชดเชยราคาหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้ฝาก

เว้นแต่จะเป็นเหตุสุดวิสัยที่สามารถจะพิสูจน์ได้ว่า ถึงอย่างไรทรัพย์สินนั้นก็คงจะต้องสูญหายหรือ
บุบสลายอยู่นั่นเอง

ข้อ 7 ผู้รับฝากจะรับฝากทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญาให้ครบกำหนดตามสัญญา แต่
ถ้ามีเหตุขัดข้องและผู้รับฝากประสงค์จะขอยกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้รับ
ฝากจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ฝากทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วัน

ถ้าผู้ฝากประสงค์จะขอยกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดตามสัญญา ย่อมกระทำได้โดย
แจ้งให้ผู้รับฝากทราบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 8 ถ้าบุคคลภายนอกอ้างว่ามีสิทธิเหนือทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญา และยื่นฟ้อง
ผู้รับฝากก็ดี หรือยึดทรัพย์สินนั้นก็ดี ผู้รับฝากจะต้องบอกกล่าวให้ผู้ฝากทราบทันที

ข้อ 9 ค่าใช้จ่ายในการคืนทรัพย์สินตลอดจนค่าใช้จ่ายอันสมควรที่ผู้รับฝากได้ออก
ไปเพื่อใช้บำรุงรักษาทรัพย์สินหรือเพื่อประโยชน์อันเกี่ยวกับตัวทรัพย์สินที่ฝากตามสัญญา ผู้ฝาก
ตกลงจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

ข้อ 10 หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้แม้แต่ข้อหนึ่งข้อใดจนเป็นเหตุให้
อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหายแล้ว ให้อีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้องค่าเสียหายหรือนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลได้

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่าน
เข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

ลงนาม ..... ผู้ฝาก

ลงนาม ..... ผู้รับฝาก

ลงนาม ..... พยาน

ลงนาม ..... พยาน

บัญชีของกลางแนบท้ายสัญญาฝากรักษาของกลาง ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลำดับที่	รายการ	ชนิด/ขนาด	จำนวน	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

รวมของกลางจำนวน.....รายการ รวมทั้งสิ้น.....ชิ้น/.....

(ลงชื่อ)..... ผู้รับฝาก
(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้ฝาก
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

สัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง

สัญญานี้ทำขึ้น ณ ที่.....ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ. .... ระหว่างกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
โดย..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้
เรียกว่า “ผู้ให้สัญญา” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....
อยู่บ้านเลขที่.....ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... ซึ่งต่อไปในสัญญานี้
เรียกว่า “ผู้รับสัญญา” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงทำสัญญากันมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ให้สัญญาตกลงจ้างและผู้รับสัญญาตกลงรับจ้างดูแลและรักษาทรัพย์สินต่างๆ
อันเป็นของกลาง ดังรายละเอียดที่แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา โดยทรัพย์สิน
ดังกล่าวได้ถูกเก็บรักษาไว้ ณ ที่ ..... หมู่ที่.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....

ข้อ 2 ผู้ให้สัญญาตกลงจ้างผู้รับสัญญาให้ดูแลและรักษาทรัพย์สินตามข้อ 1 เป็น
ระยะเวลา..... (วัน เดือน ปี) นับตั้งแต่วันทำสัญญาซึ่งจะครบกำหนดใน
วันที่.... เดือน..... พ.ศ. ....

ข้อ 3 ผู้รับสัญญาตกลงรับค่าจ้างดูแลและรักษาทรัพย์สินตามข้อ 1 เป็นรายเดือน
เดือนละ..... บาท (.....)

ข้อ 4 ผู้รับสัญญาต้องดูแลและรักษาทรัพย์สินตามข้อ 1 ให้เหมาะสมกับชนิด
และสภาพของทรัพย์สินนั้น หากผู้รับสัญญาจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้ทรัพย์สินดังกล่าว
สูญหายหรือบุบสลายไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ผู้รับสัญญาจะต้องรับผิดชอบใช้ราคาหรือค่าเสียหาย
ให้แก่ผู้ให้สัญญา เว้นแต่จะเป็นเหตุสุดวิสัยที่สามารถจะพิสูจน์ได้ว่าถึงอย่างไร ทรัพย์สินนั้นก็คง
จะต้องสูญหายหรือบุบสลายนั่นเอง

ข้อ 5 ผู้รับสัญญาจะต้องไม่นำทรัพย์สินตามข้อ 1 ออกใช้สอยเอง หรือนำไปให้
บุคคลภายนอกใช้สอยหรือให้บุคคลภายนอกดูแลรักษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากผู้ให้สัญญา หากผู้รับสัญญาฝ่าฝืนข้อกำหนดดังกล่าวจนเป็นเหตุให้ทรัพย์สินตามข้อ 1 เกิดสูญหาย
หรือบุบสลายไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ก็ตาม ผู้รับสัญญาจะต้องรับผิดชอบใช้ราคาหรือค่าเสียหายอันเกิด

แต่การนั้น เว้นแต่จะเป็นเหตุสุดวิสัยที่สามารถจะพิสูจน์ได้ว่า ถึงอย่างไรทรัพย์สินนั้นก็จะต้องสูญหายหรือบุบสลายอยู่นั่นเอง

ข้อ 6 ผู้รับสัญญาจะดูแลและรักษาทรัพย์สินตามข้อ 1 ให้ครบกำหนดตามสัญญา แต่ถ้ามีเหตุขัดข้อง และผู้รับสัญญาประสงค์จะบอกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามข้อ 2 ผู้รับสัญญาจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ให้สัญญาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วัน

ถ้าผู้ให้สัญญาประสงค์จะบอกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามข้อ 2 ย่อมกระทำได้โดยแจ้งให้ผู้รับสัญญาทราบล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 7 หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญานี้แม้แต่ข้อหนึ่งข้อใดจนเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหาย ให้อีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้องค่าเสียหายหรือนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลได้

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานแล้ว

ลงชื่อ..... ผู้ให้สัญญา

ลงชื่อ..... ผู้รับสัญญา

ลงชื่อ..... พยาน

ลงชื่อ..... พยาน

บัญชีของกลางแนบท้ายสัญญาจ้างเฝ้ารักษาของกลาง ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ลำดับที่	รายการ	ชนิด/ขนาด	จำนวน	หมายเหตุ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

รวมของกลางจำนวน.....รายการ รวมทั้งสิ้น.....ชิ้น/.....

(ลงชื่อ)..... ผู้ให้สัญญา
(.....)

(ลงชื่อ)..... ผู้สัญญา
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

(ลงชื่อ)..... พยาน
(.....)

หนังสืออนุญาตให้มีไร่ไว้ในครอบครอง

ที่ .....

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 105 (10) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อนุญาตให้ .....

มีไร่.....

ไว้ในครอบครอง ณ .....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตั้งแต่วันที่..... ถึงวันที่.....

อนุญาต ณ วันที่.....

หนังสืออนุญาตให้ขนแร่

ที่.....

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 108 (9) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516 อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อนุญาตให้.....

..... ขนแร่.....

จำนวน..... น้ำหนัก.....

ซึ่งเป็นแร่.....

ออกจาก.....

เพื่อไปยัง.....

อยู่บ้านเลขที่..... ถนน/ซอย..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

อนุญาต ณ วันที่.....

หนังสืออนุญาตให้ขายแร่

ที่.....

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 99(5) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ออกหนังสืออนุญาตฉบับนี้ให้แก่.....

.....
อยู่ที่..... ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

เพื่อให้ขายแร่.....
.....
.....
.....

หนังสืออนุญาตฉบับนี้มีอายุใช้ตั้งแต่วันที่.....

และสิ้นสุดเพียงวันที่.....

ออกให้ ณ วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาต

5. การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลและการปลักส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน

“เงินสินบน” หมายถึง เงินที่จ่ายให้แก่ผู้แจ้งความนำจับ (ต้องมีการแจ้งความนำจับ) ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510

“เงินรางวัล” หมายถึง

- 1) เงินที่จ่ายให้แก่บุคคลที่ร่วมดำเนินการก่อนการจับกุม ซึ่งได้แก่ ผู้ร่วมวางแผน ผู้สั่งการให้จับกุม ผู้ร่วมจับกุม
- 2) เงินที่จ่ายให้แก่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ ที่ดำเนินการภายหลังการจับกุม หรือ การดำเนินคดี หรือการดำเนินการเกี่ยวกับของกลางเป็นผลสำเร็จ

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 154 บัญญัติให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับและเงินรางวัลแก่ผู้จับ ตามระเบียบที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด¹ ในอัตรารวมกันไม่เกินร้อยละห้าสิบห้าของเงินค่า ขยายของกลางหรือเงินค่าปรับแล้วแต่กรณี โดยดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง คือ

5.1 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

การจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 อธิบดีกรม อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จะพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการจ่ายให้แก่ผู้แจ้งความนำจับ ผู้จับกุม หรือเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่ร่วมดำเนินการภายหลังการจับกุมเป็นผลสำเร็จ เมื่อ

- 1) คดีถึงที่สุดและได้ขยายของกลางหรือได้มีการชำระค่าปรับแล้ว หรือ
- 2) คดีระงับโดยการเปรียบเทียบและได้มีการชำระค่าปรับแล้ว
- 3) ขยายของกลางตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 15 เบญจ แล้ว

---

¹ ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528

5.1.1 การจ่ายเงินสินบนรางวัลจะจ่ายจาก¹

5.1.1.1 ค่าขายของกลางที่ศาลสั่งริบ หรือ

5.1.1.2 เงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ในกรณีที่ศาลมิได้สั่งริบของกลางหรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ หรือ

5.1.1.3 เงินค่าปรับที่มีการเปรียบเทียบ ในกรณีที่คดีเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบ หรือ

5.1.1.4 เงินขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 หรือ

5.1.1.5 เงินสุทธิค่าขาย หรือจำหน่ายทรัพย์สิน หรือของกลางที่ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลาง ตามมาตรา 15 จัตวา (1) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กรณีผลคดีถึงที่สุดโดยศาลสั่งริบของกลาง หรือมีการประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามมาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

5.1.2 ผู้มีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล²

5.1.2.1 อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีอำนาจจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ และเงินรางวัลแก่ผู้จับ

5.1.2.2 เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (ต้องได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ในกรณีที่คดีเสร็จเด็ดขาดโดยการเปรียบเทียบปรับ)

5.1.3 เงื่อนไขการจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ³

5.1.3.1 ผู้นำจับจะต้องมิใช่พนักงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่จับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายในกรณีความผิดนั้น ๆ

5.1.3.2 ผู้นำจับต้องนำความแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่จับกุมโดยชัดแจ้ง และมีผลทำให้การจับกุมนั้นสำเร็จ

5.1.3.3 ความผิดที่ได้แจ้งนั้นจะต้องไม่เป็นความผิดที่ตามปกติวิสัยย่อมจะตรวจพบได้อยู่แล้ว เช่น ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

¹ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 155 วรรคสอง

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ข้อ 15 และ 16

² พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มาตรา 155 วรรคสอง

³ ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ข้อ 6

51.34 กรณีที่บุคคลหลายคน อ้างว่าเป็นผู้นำจับในการกระทำความผิดรายเดียวกันให้พิจารณา

(1) ผู้ที่ให้ข้อมูลหรือรายละเอียดแห่งการกระทำผิดได้ใกล้เคียงที่สุด เป็นผู้นำจับที่แท้จริง

(2) หากข้อมูลหรือรายละเอียดให้ใกล้เคียงกัน จนไม่สามารถจะพิจารณาได้ว่าผู้ใดควรจะเป็นผู้นำจับที่แท้จริง และโดยข้อมูลหรือรายละเอียดของผู้นำจับเหล่านั้น มีผลทำให้การจับกุมสำเร็จด้วยกัน ให้ถือว่าผู้นำจับมีหลายคน

5.1.4 เงื่อนไขการจ่ายเงินรางวัลแก่ผู้จับกุม¹

51.41 ผู้จับต้องเป็นพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่จับกุมการกระทำความผิดตามกฎหมายในกรณีความผิดนั้นๆ และต้องเป็นผู้สั่งการให้จับกุม ผู้จับกุม ผู้ร่วมจับกุม หรือผู้ตรวจพบการกระทำความผิด

51.42 กรณีที่การจับกุมเป็นผลสำเร็จโดยร่วมวางแผน หรือร่วมดำเนินการก่อนการจับกุมกับผู้สั่งการให้จับกุมหรือกับผู้จับกุม ให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมในการวางแผน หรือร่วมดำเนินการนั้น มีสิทธิได้รับเงินรางวัลด้วย

51.43 กรณีที่มีการจับกุมเป็นผลสำเร็จเนื่องจากการดำเนินการภายหลังการจับกุม ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งผู้สั่งการหรือผู้จับกุม เห็นว่าฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่ได้ดำเนินการภายหลังการจับกุมเป็นประโยชน์ช่วยให้การจับกุม หรือดำเนินคดี หรือดำเนินการเกี่ยวกับของกลางเป็นผลสำเร็จ มีสิทธิได้รับเงินรางวัลด้วย

5.1.5 กรณีไม่จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

51.51 ของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดิน กรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีและเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี

51.52 ของกลางตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายอื่น เช่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (มาตรา 1327)

---

¹ ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ข้อ 7

51.53 กรณีที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาเห็นว่าความผิดที่เกิดขึ้นเป็นความผิดซึ่งตามปกติวิสัยย่อมจะตรวจพบอยู่แล้ว เช่น ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร

51.54 หากมีการจ่ายทางศาลหรือตามระเบียบของส่วนราชการอื่นแล้ว ห้ามมิให้จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล ตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 อีก

51.55 ผู้มีสิทธิรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลไม่มาขอรับเงินภายในกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมทรัพยากรธรณี

5.2 วิธีดำเนินการเพื่อการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล ตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ดังนี้

1) กรณีปรากฏตัวผู้ต้องหา และหรือมีผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ได้รับโทษทางอาญา ให้จ่าย

- เงินสินบน ร้อยละ **30** และจ่ายเงินรางวัล ร้อยละ **25**
- กรณีที่ไม่มีผู้นำจับ ให้จ่ายเงินรางวัล ร้อยละ **30**

2) กรณีไม่ปรากฏตัวผู้ต้องหา และหรือไม่มีผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ได้รับโทษทางอาญา ให้จ่าย

- เงินสินบน ร้อยละ **25** และจ่ายเงินรางวัล ร้อยละ **20**
- กรณีที่ไม่มีผู้นำจับ ให้จ่ายเงินรางวัล ร้อยละ **25**

หมายเหตุ การจับกุมหรือตรวจพบการกระทำความผิดก่อนวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2528 ให้จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2522 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2522 ดังนี้

- (1) การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล ให้จ่ายแก่ผู้นำจับและผู้จับกุม ในอัตรา ร้อยละ **50** จากจำนวนเงินสุทธิค่าขายของกลางที่ศาลสั่งริบ กรณีที่มีได้ริบของกลาง หรือของกลางขายไม่ได้ ให้หักจ่ายร้อยละ **50** จากเงินค่าปรับ (ผู้นำจับและผู้จับกุม ได้ฝ่ายละ ร้อยละ **25**) หากไม่มีผู้นำจับให้หักจ่ายเป็นเงินรางวัล ร้อยละ **30**

- (2) การแบ่งจ่าย ให้แบ่งจ่ายแก่ฝ่ายผู้นำจับและฝ่ายผู้จับกุมฝ่ายละเท่าๆ กัน
- (3) กรณีมีผู้นำจับหรือผู้จับกุมหลายคน ให้จ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่บุคคลในฝ่ายนั้นๆ คนละเท่าๆ กัน
- (4) ไม่มี การจ่ายเงินรางวัล 1 ใน 4 ส่วนของเงินรางวัลให้แก่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนช่วยดำเนินการภายหลังการจับกุม เป็นประโยชน์ช่วยให้การจับกุม หรือการดำเนินคดีหรือการดำเนินการเกี่ยวกับของกลางเป็นผลสำเร็จ

5.21 เกณฑ์การแบ่งเงินสินบน

การจ่ายเงินสินบนให้แก่ผู้นำจับหลายคน ให้แบ่งจ่ายให้คนละเท่าๆ กัน

5.22 เกณฑ์การแบ่งเงินรางวัล

เงินรางวัลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เงินรางวัล 3 ใน 4 ส่วน แบ่งจ่ายแก่ผู้มีสิทธิรับเงินรางวัล ดังนี้

- 1) ผู้ร่วมในการวางแผน หรือร่วมดำเนินการก่อนการจับกุม
- 2) ผู้สั่งการให้จับกุม ผู้จับกุม เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

หรือเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมจับกุม หรือผู้ตรวจพบการกระทำความผิด

ส่วนที่ 2 เงินรางวัล 1 ใน 4 ส่วน แบ่งจ่ายให้แก่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการ ภายหลังการจับกุมซึ่งเป็นประโยชน์ช่วยให้การจับกุม หรือการดำเนินคดี หรือการดำเนินการ เกี่ยวกับของกลางเป็นผลสำเร็จ

5.221 การจ่ายเงินรางวัล 3 ใน 4 ส่วนของเงินรางวัล ให้จ่ายตามส่วน ดังนี้

- 1) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 10 หรือเทียบเท่าขึ้นไป คนละ 10 ส่วน
- 2) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 9 หรือเทียบเท่า คนละ 9 ส่วน
- 3) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 7,8 หรือเทียบเท่า คนละ 8 ส่วน
- 4) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 5,6 หรือเทียบเท่า คนละ 7 ส่วน
- 5) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 3,4 หรือเทียบเท่า คนละ 6 ส่วน
- 6) ผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 1,2 หรือเทียบเท่า คนละ 5 ส่วน

การเทียบตำแหน่งสำหรับข้าราชการทหาร ตำรวจ

1. พลตำรวจ พลทหาร ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และนายทหารชั้นประทวน เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 1
2. ร้อยตำรวจตรี ร้อยตรี เรือตรี และเรืออากาศตรี เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 2
3. ร้อยตำรวจโท ร้อยโท เรือโท และเรืออากาศโท เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 3
4. ร้อยตำรวจเอก ร้อยเอก เรือเอก และเรืออากาศเอก เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 4
5. พันตำรวจตรี พันตรี นาวาตรี และนาวาอากาศตรี เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 5
6. พันตำรวจโท พันโท นาวาโท และนาวาอากาศโท เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 6
7. พันตำรวจเอก พันเอก นาวาเอก และนาวาอากาศเอก เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 7
8. พันตำรวจเอก พันเอก นาวาเอก และนาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ และนาวาอากาศเอกพิเศษ เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 8
9. พลตำรวจตรี พลตรี พลเรือตรี และพลอากาศตรี เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 9
10. พลตำรวจโท พลโท พลเรือโท และพลอากาศโทขึ้นไป เทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่ง ระดับ 10ขึ้นไป

5.3 การขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล

ต้องส่งเอกสารเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณา ดังนี้

- (1) คำขอรับเงินสินบนของผู้นำจับ หรือคำขอรับเงินรางวัลของผู้จับ ตามแบบที่กำหนด
- (2) หนังสือแจ้งความนำจับ (เฉพาะกรณีขอรับเงินสินบน)
- (3) สำเนาบันทึกการจับกุม หรือ สำเนาบันทึกการยึดของกลาง
- (4) สำเนาคำพิพากษาคดีถึงที่สุด หรือสำเนาบันทึกเปรียบเทียบคดี หรือสำเนาประกาศหาตัวเจ้าของ หรือผู้ครอบครองของกลางพร้อมทั้งรับรองสำเนา

5.4 การยื่นขอรับเงินรางวัล

- (1) ให้ผู้สั่งการให้จับกุม หรือหัวหน้าผู้จับกุมคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินรางวัลของผู้จับกุม
- (2) กรณีการจ่ายเงินรางวัล (1 ใน 4 ของเงินรางวัล) ให้ผู้สั่งการให้จับกุม หรือหัวหน้าผู้จับกุม ระบุฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่มีสิทธิรับเงินรางวัลไว้ในคำขอรับเงินรางวัล (การจ่ายเงินรางวัลให้จ่ายฝ่ายละเท่า ๆ กัน)

5.5 หลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล

- (1) กรณีที่ผู้นำจับหรือผู้จับกุม ไม่สามารถจะรับเงินด้วยตนเอง ให้มอบอำนาจเป็นหนังสือ ให้บุคคลอื่นเป็นผู้รับแทน
- (2) การจ่ายเงินสินบนให้แก่ผู้นำจับซึ่งไม่เปิดเผยนาม เมื่อผู้นำจับได้รับเงินเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้นำจับทำใบรับเงินพร้อมทั้งพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือไว้โดยไม่ต้องระบุชื่อ แล้วให้เจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งความนำจับ ลงลายมือชื่อรับรองใบรับเงินนั้นด้วย ใบรับเงินดังกล่าวให้ถือเป็นใบสำคัญจ่ายเงิน
- (3) กรณีผู้นำจับหรือผู้จับกุม ซึ่งมีสิทธิรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลถึงแก่กรรม ให้จ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ทายาท

5.6 การปลักส่งเงินสินบนและเงินรางวัลเป็นรายได้แผ่นดิน

กรณีเงินสินบนและเงินรางวัลที่ผู้มีสิทธิอันพึงได้รับ แต่ไม่ใช่สิทธิมาขอรับเงินดังกล่าว ภายในกำหนด 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือจาก เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบคดี โดยขออนุมัติจากอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ให้ดำเนินการปลักส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดิน

เอกสารและรายละเอียดประกอบการขออนุมัติปลักส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดิน

- หนังสือแจ้งให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัล ติดต่อขอรับเงินดังกล่าว
- ระยะเวลาที่ผู้มีสิทธิไม่ยื่นคำขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัล นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

แบบ ส.

คำขอรับเงินสินบน

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ขอรับเงินสินบน

เรียน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ด้วยข้าพเจ้า..... อยู่บ้านเลขที่ .....

ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

เป็นผู้แจ้งความนำจับในคดี (ระบุกติที่มีการจับกุม).....

ต่อ.....เมื่อ.....ปรากฏตาม

สำเนาการแจ้งความนำจับ ลงวันที่..... เดือน ..... พ.ศ. .... ซึ่งส่งมาพร้อมนี้

บัดนี้ กติได้ถึงที่สุดแล้ว ข้าพเจ้าประสงค์จะขอรับเงินสินบนดังกล่าวตามสิทธิ
โดยข้าพเจ้าขอรับเอง/มอบอำนาจให้.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาจ่ายเงินสินบนให้ข้าพเจ้าด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาของผู้แจ้งความนำจับ

ขอรับรองว่าลายพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาเป็นของผู้แจ้งความนำจับจริง

(ลงชื่อ).....

(.....)

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งความนำจับ

แบบ มส.

หนังสือมอบอำนาจให้รับเงินสินบน

เขียนที่ .....

วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ไม่สามารถมารับเงินสินบนด้วยตนเองได้เนื่องจาก.....

จึงมอบอำนาจให้.....เป็นผู้รับเงินสินบนและทำ

ใบเสร็จรับเงินสินบนแทนข้าพเจ้า

ซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้ข้าพเจ้าตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เป็นต้นไป จนกว่าจะแจ้งให้ทราบเป็นอย่างอื่น และถ้ามีเหตุที่จะฟ้องคืนเงินที่ได้รับมาทั้งหมดหรือ

แต่บางส่วนข้าพเจ้าขอมอบให้.....เป็นผู้คืน

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าขอปิดนามผู้มีชื่อข้างต้นนี้ ได้ลงลายมือชื่อ/พิมพ์ลาย นิ้วหัวแม่มือขวาไว้เป็นสำคัญต่อพยาน ณ วัน เดือน ปี ที่กล่าวข้างต้น

ลงชื่อ.....ผู้มอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วหัวแม่มือขวาของผู้มอบอำนาจจริง

ลงชื่อ.....
(.....)

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งความนำจับ

คำรับรองของผู้รับมอบอำนาจ

ข้าพเจ้า.....ยินยอมเป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้แจ้ง
ความน่าจับในอันที่จะทำการตามหนังสือมอบอำนาจฉบับนี้ และถ้ามีเหตุจะต้องคืนเงินที่ได้รับมา
ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ข้าพเจ้ายินยอมคืนเงินนั้นให้จนครบตามจำนวน

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คำขอสถานะสิทธิรับเงินสินบน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ขอสถานะสิทธิรับเงินสินบน

เรียน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เป็นผู้แจ้งความ

นำจับในคดี (ระบุกติ วัน เวลา และสถานที่ที่มีการจับกุม) .....

ต่อ.....เมื่อ.....

บัดนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอสถานะสิทธิรับเงินสินบนในคดีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามความประสงค์ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วแม่่มือขวาของผู้แจ้งความนำจับ

ขอรับรองว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วแม่่มือขวา ของผู้แจ้งความนำจับ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งความนำจับ

แบบ ร.

คำขอรับเงินรางวัล

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

เรื่อง ขอรับเงินรางวัล

เรียน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ด้วยข้าพเจ้า (ระบุชื่อผู้สั่งการให้จับกุม/หัวหน้าผู้จับกุมคนใดคนหนึ่ง) .....

..... ตำแหน่ง.....

สังกัด ..... กอง.....

กรม..... เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับเงินรางวัลตาม

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ข้อ .....

ในฐานะ (ผู้สั่งการให้จับกุม/หัวหน้าผู้จับกุม).....

คดี (ระบุคดีที่มีการจับกุมหรือที่มีการตรวจพบการกระทำความผิด) .....

.....

ขอรับเงินรางวัล ดังนี้

1. ขอรับเงินรางวัลในส่วนของตนเอง และขอรับแทนผู้มีสิทธิอื่น ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

(4) .....

2. เงินรางวัล 1 ใน 4 ขอให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
พิจารณาจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิตามข้อ 7 (3) แห่งระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรมว่าด้วยการจ่ายเงิน
สินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 ดังต่อไปนี้

(1) .....

(2) .....

(3) .....

(4) .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาจ่ายเงินรางวัลให้ข้าพเจ้ากับพวกตามสิทธิด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้ส่งเอกสารตามที่ระบุไว้ในข้อ 9 แห่งระเบียบกระทรวง อุตสาหกรรม ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ. 2528 มาเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง .....

แบบ มร.

หนังสือมอบอำนาจให้รับเงินรางวัล

เขียนที่.....

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า..... ตำแหน่ง.....

สังกัด..... กอง.....

กรม..... ไม่สามารถมารับเงินรางวัลด้วยตนเอง

เนื่องจาก..... จึงมอบให้.....

ผู้สั่งการให้จับกุม/หัวหน้าผู้จับกุม เป็นผู้รับเงินรางวัลและทำใบเสร็จรับเงินแทนข้าพเจ้า ซึ่งรัฐบาล

อนุญาตให้ข้าพเจ้าตั้งแต่วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เป็นต้นไป จนกว่า

จะแจ้งให้ทราบเป็นอย่างอื่น และถ้ามีเหตุจะต้องคืนเงินที่ได้มาทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ข้าพเจ้า

ขอมอบให้..... เป็นผู้คืน

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าและผู้รับมอบอำนาจจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อ
หน้าพยาน ณ วัน เดือน ปี ที่กล่าวข้างต้น

ลงชื่อ.....ผู้มอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คำรับรองของผู้รับมอบอำนาจ

ข้าพเจ้า.....ยินยอมเป็นผู้รับมอบ
อำนาจจาก..... ในอันที่จะทำการตามหนังสือ
มอบอำนาจฉบับนี้ และถ้ามีเหตุจะต้องคืนเงินที่ได้รับมาทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ข้าพเจ้ายินยอมคืน
เงินนั้นให้จนครบตามจำนวน

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คำขอสละสิทธิรับเงินรางวัล

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง ขอสละสิทธิรับเงินรางวัล

เรียน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

สังกัด..... กอง.....

กรม..... เป็น (ผู้สั่งการให้จับกุม/หัวหน้าผู้จับกุม/ผู้จับกุม)

..... ในคดี (ระบุคดี วัน เวลา และสถานที่ที่มีการจับกุมหรือ
ที่มีการตรวจพบการกระทำความผิด).....

บัดนี้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอสละสิทธิรับเงินรางวัลในคดีดังกล่าว จึงเรียนมาเพื่อ
โปรดพิจารณาดำเนินการตามความประสงค์ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

บรรณานุกรม

กฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

กฎกระทรวงฉบับที่ 62 (พ.ศ.2529) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับ

ระเบียบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรม

ว่าด้วยการเก็บรักษาและขายหรือจำหน่ายของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พ.ศ.2522

ระเบียบกระทรวงอุตสาหกรรม

ว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัล พ.ศ.2528

ข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่และกฎหมายว่าด้วย
น้ำบาดาล

คำสั่งกรมทรัพยากรธรณีที่ 1077/2522 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2522

เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการนำจับและการจับ

คำสั่งกรมทรัพยากรธรณีที่ 1078/2522 ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2522

เรื่อง กำหนดแบบสัญญาฝากรักษาและจ้างเฝ้ารักษาของกลาง

คำสั่งกรมทรัพยากรธรณีที่ 146/2527 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง กำหนดราคาขั้นต่ำของของกลาง

คำสั่งกรมทรัพยากรธรณีที่ 222/2546 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน

เอกสารทั่วไป

พิชานู สถาปนจารุ, “พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ว่าด้วยความผิดและโทษ”, สภาการเหมืองแร่.

หนังสือสำนักงานกฎหมายและระเบียบ กทธ. ที่ออก 0301/2180 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2541

หนังสือ กทธ. ที่ออก 0301/2460 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2529

เรื่อง การคำนวณหาน้ำหนักแร่ของกลางที่แท้จริง

หนังสือ กทธ. ที่ออก 0304/11767 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2544

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคาขั้นต่ำของกลาง

คณะผู้จัดทำ

1. คณะที่ปรึกษา

1.1 นายรัช	ผลความดี	ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ
1.2 นายเทพไทย	กาญจนโชติ	หัวหน้าฝ่ายสืบสวนสอบสวน
1.3 นายประทีป	วิริยะศิริวัฒนะ	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 7ว
1.4 นายณรงค์	ภูจิตานุรักษ์	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 7ว
1.5 นายสุรพล	สุขช่วยชู	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 7ว
1.6 นายชัยทัส	ทับเที่ยง	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 6ว

2. คณะทำงาน

21 นายชนะนุ	อมรโชติ	หัวหน้าฝ่ายประมวลหลักฐาน และติดตามคดี	ประธานคณะทำงาน
22 นายสัจจา	สารานิกิจ	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 7ว	ผู้ทำงาน
23 นายสกนธ์	ต่อวัฒนชัย	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 7ว	ผู้ทำงาน
24 นายภาพไทย	กั้ววาลนรากุล	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 6ว	ผู้ทำงาน
25 นายทินกร	จรรยาพงษ์	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 6ว	ผู้ทำงาน
26 นายราชัญญ์	ไชยนาเคนทร์	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 5	ผู้ทำงาน
27 นายวรพจน์	ทองใบ	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 6ว	ผู้ทำงาน และเลขานุการ
28 นางจงกล	อุดมวงษ์	เจ้าพนักงานทรัพยากรธรณี 5	ผู้ทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
29 นายสิงห์ราม	เทียนสันเทียะ	เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวน 3	ผู้ทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ